

21.08.2020

Kokousaika	Perjantai 21.08.2020 klo 8:16 - 10:32	
Kokouspaikka	Vallilan varikko, Hämeentie 86, 3 krs. nh. Liike	
Läsnä		
Jäsenet	Rissanen, Laura	poistui 8:43, poissa 120-135 §, saapui: 10:03
	Suoranta, Anu	varapuheenjohtaja
	Hillman, Perttu	
	Karhu, Jessica	
	Luoma, Tuomo	saapui 8:40, poissa: 117-119 §
	Sivonen, Sameli	
	Stranius, Leo	
	Sutton, Kirsi Maria	poistui 8:57, paikalla: 117-120 §
	From, Heidi Johanna	
Muut	Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
	Lehmuskoski, Ville	toimitusjohtaja
	Lumijärvi, Petri	yksikön johtaja
	Lähdetie, Artturi	yksikön johtaja
	Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
	Vigelius, Antti	vs. yksikön johtaja
	Sikkilä, Kaisa	tiedottaja
	Hämäläinen, Jukka	pöytäkirjanpitäjä
	Hietaranta, Juhana	asiantuntija
		saapui 8:55, paikalla: 120 §, poistui 9:10
	Päivärinta, Ari	asiantuntija
		saapui 8:56, paikalla: 120 §, poistui 9:30
	Valkama, Eero	asiantuntija
		saapui 9:45, paikalla: 136-137 §
Puheenjohtaja	Anu Suoranta	117-137 §
Esittelijät	Ville Lehmuskoski	toimitusjohtaja

21.08.2020

	Artturi Lähdetie	117-127 § yksikön johtaja
	Karoliina Rajakallio	128-132 § yksikön johtaja
	Antti Vigelius	133-134 § vs. yksikön johtaja
	Petri Lumijärvi	135 § yksikön johtaja
		136-137 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jukka Hämäläinen	117-137 §

21.08.2020

---

§	Asia	
117	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
118	Asia/2	Informaatio HKL:n mahdollisesta yhtiöittämisestä
119	Asia/3	Informaatio seudullisen raideyhteistyön tilanteesta
120	Asia/4	HKL:n talouden osavuosikatsaus 1.1. - 30.6.2020
121	Asia/5	Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan sijaisten määrääminen
122	Asia/6	Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa
123	Asia/7	Liikenneliikelaitoksen muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen
124	Asia/8	Liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen
125	Asia/9	Liikenneliikelaitoksen palvelujen hinnoittelua ja myyntiä koskevien sopimusten päättämistä koskevan toimivallan siirtäminen
126	Asia/10	Investointeihin liittyvät toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa
127	Asia/11	Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen
128	Asia/12	Rakennesuunnittelutehtävien tilaaminen puitejärjestelyinä
129	Asia/13	Sturenkadun perusparannuksen raitiorata- ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelmat
130	Asia/14	Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelma
131	Asia/15	Hämeentie välillä Junatien silta – Hakaniemi lisä- ja muutostöiden hankinta
132	Asia/16	Vallilan raitiovaunuvarikon lattioiden vahvistaminen, hankesuunnitelma
133	Asia/17	HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluiden tilaaminen
134	Asia/18	Liikenneliikelaitoksen lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2021-2023
135	Asia/19	HKL:n hallinnoimien Länsimetron metroasemien ja metrojunien siivouspalvelun toinen optiokausi

21.08.2020

136	Asia/20	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
137	Asia/21	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 117

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Karhun ja Hillmanin sekä varatarkastajiksi jäsenet Fromin ja Straniuksen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2020

Asia/2

§ 118 Informaatio HKL:n mahdollisesta yhtiöittämisestä

HEL 2019-005371 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2019 alussa käynnistettiin kansliapäällikön asettama selvitys, jossa kartoitettiin HKL:n toimintojen yhtiöittämistä. Työryhmän näkemysten mukaan HKL ei liikelaitoksena pysty vastaamaan selvityksessä kuvattuihin muutospaineisiin, seudullisen raideliikenteen lisääntymisen myötä tuleviin haasteisiin/mahdollisuuksiin, joukkoliikenneomaisuuden tarkoituksenmukaiseen hallintaan eikä esimerkiksi osallistumaan raideliikenteen kilpailutuksiin tai myymään muita palveluja markkinaehtoisille liikennöitsijöille. Työryhmän ehdotuksena oli, että HKL yhtiöitetään kokonaisuutena HKL Oy:ksi, joka on lähtökohta jatkokehittämiselle kohti seudullisia ratkaisuja ja toimintamalleja.

Ennen mahdollista yhtiöittämistä tuli tehdä tarvittavat tarkastelut seudullisista ratkaisuvaihtoehdoista Espoon ja Vantaan kanssa. Seudullisen organisaatoratkaisun tärkein hyöty on sen kautta syntyvä teknisesti yhtenäinen järjestelmä, jota johdetaan kokonaisuutena. Näin on mahdollista mm. realisoida ratikka- ja metrolinjojen useiden miljoonien eurojen vuotuiset mittakaavaedut omaisuuden hallinnassa ja ylläpidossa sekä operatiivisessa toiminnassa. Lisäksi järkevällä seudullisella organisoinnilla voidaan tavoitella vuositason monien miljoonien eurojen säästöä rajapintakustannuksissa, mahdollistaa niukan raitiotie-

21.08.2020

ja metro-osaamisen keskittäminen pääkaupunkiseudun tarpeisiin ja edistää korkeaa tekemisen laatua sekä vähentää riskejä ja virheitä suurissa hankinnoissa ja hankkeissa.

Raitiotieverkkojen tulevan muutoksen mittaluokkaa havainnollistaa hyvin tieto, että jo 2020-luvulla toteutettavaksi suunnitellut hankkeet ovat noin kolminkertaistamassa raitiotieverkon pituuden seudulla. Raitiotien, -varikoiden ja -kaluston mahdollisimman tehokkailla toteutus- ja hankintatavoilla on saavutettavissa huomattavia hyötyjä. Metrojärjestelmän hoitamisen ja kehittämisen organisointia koskien toimintaympäristö puolestaan muuttuu länsimetron toisen vaiheen valmistuessa ja Länsimetro Oy:n rakennuttajatehtävän tuolloin päättyessä.

Edellä kuvatun mukaisesti HKL:n toimintaympäristö on muuttunut ja muuttumassa nopeasti muun muassa tulevien seudullisten raideliikeneratkaisujen myötä. Raideliikenteen kasvu edellyttää mittavia investointeja liikenteeseen, infrastruktuuriin, kalustoon, osaamiseen sekä matkaketjujen sujuvuuden varmistamiseen. Nämä muutostrendit ja tarvittavat investoinnit sekä raideliikenteen avautuminen kilpailulle asettavat vaatimuksia myös HKL:n tulevalle organisaatiomallille.

Vuonna 2019 HKL:n hallintomuotoa selvittänyt työryhmä identifioi HKL:n kokonaisyhtiöittämissä vahvuuksia ja heikkouksia. Kokonaisuutena todettiin, että yhtiömuoto tukee nykyistä liikelaitosmallia paremmin muun muassa tavoitteena olevaa tehokkaamman joukkoliikenneinvestointeihin ja -omaisuuteen sitoutuneiden pääomien hallintaa sekä suurten joukkoliikennehankkeiden suunnitelmallista ja onnistunutta läpiviennä.

Mahdollisen yhtiöittämissä valmistelua on vuonna 2019 valmistuneen selvityksen jälkeen jatkettu kaupunginkanslian ja HKL:n yhteistyössä. Valmistelu on edelleen kesken liittyen mm. käynnissä oleviin seudullisiin keskusteluihin raideliikenteen organisoinnin yhteistyöstä. Kokouksessa selostetaan valmistelun ajankohtaista tilannetta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2020

Asia/2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 07.11.2019 § 181

HEL 2019-005371 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

10.10.2019 Ehdotuksen mukaan

16.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/3

§ 119 Informaatio seudullisen raideyhteistyön tilanteesta

HEL 2020-001450 T 08 00 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Seudullisen raideliikennejärjestelmän hallintaan ja kehittämiseen liittyen ovat Helsinki, Espoo ja Vantaa tehneet syksyllä 2019 selvityksen raitiotieverkkojen seudullisesta organisoinnista ja keväällä 2020 selvityksen metron seudullisesta organisoinnista.

Tehdyissä tarkasteluissa on kartoitettu useita eri malleja ja arvioitu niiden ominaisuuksia. Helsinki on pitänyt keskeisinä tavoitteina mm. seuraavien näkökulmien toteutumista:

- Seudullinen rakenne, joka edistää joukkoliikenteen kustannustehokasta ja laadukasta tuotantoa sekä tukee alueen kaupunkikehitystä
- Rajallisten osajaresurssien täysimääräinen hyödyntäminen
- Eri toimintojen välisten synergioiden hyödyntäminen ja osaoptimointi-intressien välttäminen
- Toiminnan ja toimintojen läpinäkyvyys sekä tarkoituksenmukainen pääomien hallinta ja investointimalli.

Mahdollisen seudullisen organisaatioratkaisun yksi tärkeimmistä hyödyistä olisi sen kautta syntyvä teknisesti yhtenäinen järjestelmä, jota johdetaan kokonaisuutena. Näin olisi mahdollista mm. realisoida ratikka- ja metroluokkien useiden miljoonien eurojen vuotuiset mittakaa-

21.08.2020

vaedet omaisuuden hallinnassa ja ylläpidossa sekä operatiivisessa toiminnassa. Lisäksi järkevällä seudullisella organisoinnilla voidaan tavoitella vuositason monien miljoonien eurojen säästöä rajapintakustannuksissa, mahdollistaa niukan raitiotie- ja metro-osaamisen keskittäminen pääkaupunkiseudun tarpeisiin ja edistää korkeaa tekemisen laatua sekä vähentää riskejä ja virheitä suurissa hankinnoissa ja hankkeissa.

Raitiotieverkkojen tulevan muutoksen mittaluokkaa havainnollistaa hyvin tieto, että jo 2020-luvulla toteutettavaksi suunnitellut hankkeet ovat noin kolminkertaistamassa raitiotieverkon pituuden seudulla. Raitiotieiden, -varikoiden ja -kaluston mahdollisimman tehokkailla toteutus- ja hankintatavoilla on saavutettavissa huomattavia hyötyjä. Metrojärjestelmän hoitamisen ja kehittämisen organisointia koskien toimintaympäristö puolestaan muuttuu länsimetron toisen vaiheen valmistuessa ja Länsimetro Oy:n rakennuttajatehtävän tuolloin päättyessä.

Valmistuneiden seudullisten raitiotieverkkojen ja metro seudullista organisointia koskeneiden selvitysten jatkoksi Helsinki, Espoo ja Vantaa käynnistivät kesällä 2020 tarkentavan selvityksen mahdollisen seudullisen kaupunkiraideliikenneyhtiön hallintomallia koskien. Työ on kesken. Kokouksessa selostetaan valmistelun ajankohtaista tilannetta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.02.2020 § 22

HEL 2020-001450 T 08 00 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

21.08.2020

Asia/3

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/4

§ 120

HKL:n talouden osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2020

HEL 2020-005318 T 02 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti merkitä tiedoksi HKL:n osavuositarkastuksen 1.1. – 30.6.2020.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL osavuositarkastus Q2 2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat

Koronaviruspandemia

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia vaikutti maaliskuusta alkaen merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna yli 70 % ja HSL:n päätösten mukaisesti keväällä myös metro- ja raitioliikenteen tarjontaa supistettiin. HKL toteutti lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistavia toimenpiteitä. THL:n kehotuksesta HKL myös aikaisti kaupunkipyöräpalvelun aloitusta. Koronaan liittyvää toimintaa johdettiin kevätkaudella päivittäin pidettävien etäkokouksin. Syyskaudelle metrolinnoituksen ruuhkaliikenteen operointiaikoja laajennettiin 3,5 tunnilla, jotta metrossa olisi mahdollisimman hyvät edellytykset matkustaa riittävän etäällä toisista matkustajista.

HKL:n tavoiteohjelman kehittämissuunnitelmat

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämissuunnitelmien kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet kestävästä liikkumisesta edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien ja Malmin raitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiselle. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpitekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina olivat alkuvuodesta henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2020 loppupuolella on edelleen tarkoitus käynnistää tavoiteohjelman päivitys, jotta tavoiteohjelma yhä paremmin vastaisi toimintaympäristön muuttuneisiin haasteisiin.

Raitioliikenteen liikennöintisopimus

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa nykytasosta edelleen alennettavan, mikä perustuu HKL:n vahvaan työhön kustannustehokkuuden kehittämisessä. Raitioliikenne on HKL:n pitkäjänteen tuottavuuskehitystyön johdosta jo nykyisin 15 % 1990-luvun puolivälin kustannustasoa edullisempaa, kun esimerkiksi vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alennunut noin 10 %. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2020 käynnistää neuvottelut HKL:n kanssa Raide-Jokerin liikennöinnin käynnistämisestä ja kantakaupungin raitioliikenteen sopimuksen jatkamisesta. Neuvottelut alkoivat kesäkuussa jatkuen arviolta vuoden 2020 loppuun asti.

HKL:n hallintomalliselvitys

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitystyö päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Metro ulottuu jo Espooseen, Raide-Jokeri tuo Espooseen ratikan ja Vantaalla on suunnitelma raitiolinjan toteuttamisesta Vantaalle 2020-luvulla. Mahdollisen yhtiöittämisen valmistelu on alkuvuoden

21.08.2020

aikana edennyt kaupunginkanslian ja HKL:n yhteistyössä mm. henkilöstöasioita, investointiprosessia ja taloudellisia mallinnuksia koskien. Myös Espoon ja Vantaan kanssa yhteistyössä tehty seudullinen raitiotie- ja metroselvitys valmistuivat alkuvuonna ja näiden jatkona käynnistettiin seudullisen kaupunkiraideliikenneyhtiön hallintomallia arvioiva työ. Päätöksen mahdollisesta yhtiöittämisestä tekee kaupunginvaltuusto. Yhtiö voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan vuonna 2021. Mahdollisesta seudullisesta yhtiöstä päättäisivät Helsinki, Espoo ja Vantaa ja toteutuessaan se voisi aloittaa vielä 2020-luvun ensimmäisellä puoliskolla.

Länsimetro

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa tehdyn vuodelle 2020 päivitetyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokoisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. HKL ja Länsimetro Oy seuraavat sopimuksen toteutumista yhteisesti sovitun mittariston avulla. Mittaristo osoitti HKL:n onnistuneen alkuvuodesta tehtävissään hyvin.

Raide-Jokeri

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni alkuvuodesta aikataulussa. Ennusteen mukaan ollaan pysymässä myös hankesuunnitelman mukaisessa kustannusarviossa. Rakentaminen on kesäkaudella käynnissä lähes koko 25 km pitkän linjan pituudella. Merkittävin riski projektille on Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puidenkaadoista tehty valitus. Uudenmaan ELY-keskus myönsi 9.7.2020 luvan poiketa luonnonsuojelulain mukaisesta liito-oravan suojelusta Patterimäen puistossa Raide-Jokeri-pikaraitiotien rakentamisalueella. ELY-keskuksen ratkaisusta on kuitenkin edelleen mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen ja asian käsittely saattaa edelleen venyä, jolloin asialla voi olla vaikutusta projektin kokonaisaikatauluun ja kustannuksiin.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen käynnistyi alkuvuonna maanrakennustöillä. Raitiovarikon paikalta pois siirtyvää bussivarikkoa korvaava bussivarikko metrovarikon eteläpuolella otettiin käyttöön toukokuussa 2020. Raide-Jokerin kalustoprojektin ensimmäinen vaunu toimitettaneen Helsinkiin loppuvuodesta 2020.

Muut hankkeet ja päätökset

21.08.2020

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin (siltaurakka ja allianssiosuus). Siltaurakan suunnitelmat ovat valmistuneet lukuun ottamatta Kruunuvuorensillan suunnitelmia, jotka olivat alkuvuonna vielä viimeistelyvaiheessa. Kruunuvuorensillan suunnitelmien ulkoinen tarkastus on käynnissä ja urakan kilpailutusta valmistellaan. Allianssin toiminta käynnistyi joulukuussa 2019. Allianssin kehitysvaihe 1 (organisointivaihe) saatiin päätökseen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja kehitysvaihe 2 (suunnitteluvaihe) on alkanut. Kehitysvaihe jatkuu vuoden 2021 alkupuolelle. Molempien osaprojektien rakentaminen voi alkaa arviolta vuoden 2021 aikana ja yhteyden avaaminen liikenteelle aikaisintaan vuoden 2026 aikana.

Kalasadaman raitiotiehanke toteutuksen allianssin palveluntuottajat valittiin huhtikuussa ja hankkeen kehitysvaihe käynnistyi kesäkuussa 2020. Raitiotiehanke on jaettu kahden allianssiryhmittymän kesken. Hankkeen bigroom-työskentely käynnistyi rajoitetusti kesällä 2020. Hankkeelle valmistellun viestintästrategiaa mukaisesti hankkeen nimenä on Kalasadamasta Pasilaan -hanke, joka käsittää hankekokonaisuutena Nihti-Pasila raitiotieyhteyden rakentamisen sekä jatkosuunnittelussa tarkentuvat liittyvät hankkeet kuten katualueen rakennustyöt.

Ruskeasuon raitiovaunuvarikon toteutuksen valmistelu jatkui alkuvuoden aikana. Hankkeessa on päädytty etenemään KVR-urakkamallilla ja alkuvuodesta valmisteltiin urakka-aineistoa sekä viimeisteltiin hankesuunnitelmaa. HKL kävi neuvotteluja hankkeen rahoituksesta kaupunginkanslian ja HSL:n kanssa, jotta hanke voitaisiin tuoda päätöksentekoon myöhemmin syksyllä. Hankkeen urakan hankinta alkoi kesällä valitsemalla viisi tarjoajaa neuvottelumenettelyllä tehtävään kilpailutukseen. Samalla valmistauduttiin varikon väistötilojen toteuttamiseen Eteläisen Postinpuiston alueelle. Työt varikkoalueella käynnistyivät tammikuussa pohjatutkimuksien laatimisella. Myös Koskelan varikon kehittäminen eteni alkuvuonna yhdessä kaavoittajan, liikuntapalveluiden sekä Staran kanssa.

Alkuvuoden aikana yhä suurempi osa Artic-raitiovaunuista siirtyi Transstechin takuuajan kunnossapidosta HKL:n omana työnä tehtävään kunnossapitoon. Vaunuihin on tehty lisäksi sarja takuu- ja tyyppivikakorjauksia. HKL antoi yhden vaunun valmistajalle käyttöön korjaustöiden suunnittelua varten ja vaunu siirrettiin takaisin Otanmäkeen tehtaalle tätä varten. HKL on lisäksi teettänyt vaunuun kuljettajan ergonomiaa kehittäviä toimenpiteitä.

HKL on käynyt aktiivisesti neuvotteluja Variotram –raitiovaunujen myynnistä yhdessä Bombardier Transportationin ja saksalaisen SIM –yhtiön kanssa. Vaunuihin on Saksassa suunniteltu mahdollisuus muuttaa niiden telien raideleveys normaaliraidelevyteen (1435 mm), mikä

21.08.2020

mahdollistaa niiden käyttämisen nykyistä useamman eri kaupungin raitiotieverkolla. Riippumatta vaunujen myynnin onnistumisesta HKL:n taloudellinen asema on turvattu aiemmin tehdyn sovintosopimuksen perusteella.

HKL laati tammikuussa 2020 sopimuksen viiden M300-metrojunan toimittamisesta Helsinkiin espanjalaisen CAF:n kanssa. Junat toimitetaan kesällä 2022 ennen länsimetron toisen vaiheen (Matinkylä-Kivenlahti) valmistumista. Alkuvuonna jatkui myös VR:n toimesta tehtävä M100-metrojunien peruskorjaus.

Metron kapasiteetin lisäämistä koskeva HKL:n, Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n yhteinen hanke käynnistyi alkuvuodesta hankejohtajan rekrytoinnilla. Uusi hankejohtaja aloitti toimessaan helmikuun alussa ja käynnisti organisoinnin, jolla toteutetaan aiemman esiselvityksen mukaisia lyhyen ja pidemmän aikavälin kehittämistoimenpiteitä. Hankkeen yleissuunnitelma valmistuu loppuvuodesta 2020.

Helsingin käräjäoikeus antoi maaliskuun lopussa välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osataan vahvisti, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean arvioon pohjautuen. Käräjäoikeus jatkaa seuraavaksi taloudellisten vaatimusten käsittelyä niin, että päätös saataneen vuonna 2021.

Rautatientorin metroasemalla elokuussa 2019 sattuneen mittavan vesivahingon korjaustyöt jatkuivat alkuvuonna. Metroaseman hissien korjaus valmistui maaliskuussa 2020. HKL laati tapahtuneista kattavan onnettomuus- ja vahinkoselvityksen, jonka pohjalta käynnistettiin useita eri kehitystoimenpiteitä, joita toteutetaan osin yhdessä muiden toimijoiden kuten HSY:n kanssa.

HKL:n organisaation kehittämistä valmisteltiin alkuvuonna liittyen erityisesti omaisuudenhallinta- ja rakennuttamistehtäviin. HKL:n organisaatiota päätettiin muuttaa siten, että syyskuun alusta infra ja kalusto –yksikkö korvataan omaisuudenhallinta- ja suuret kaupunkiraidehankkeet –yksiköillä. Suuret kaupunkiraidehankkeet –yksikön johtajan tehtävää siirtyy syyskuun alussa hoitamaan nykyinen infra- ja kalustoyksikön johtaja Artturi Lähdetie ja omaisuudenhallintayksikön johtajaksi valittiin ulkoisen haun perusteella Antti Nousiainen. HKL:n yksiköiden sisällä organisaatiota kehitettiin mm. infran omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon organisoinnilla sekä liikennöinnin esimiestehtäviä uudelleen organisoimalla.

21.08.2020

Suoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 49,9 milj. matkaa tammi-kesäkuussa. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 35 % ja metroluikenteessä 33 % edellisvuotta vähemmän. Tammi-helmikuussa metro- ja lauttaliikenteen matkustajamäärät olivat nousseet edellisvuoteen verrattuna, raitioliikenteessä oltiin edellisen vuoden tasolla.

Maaliskuusta alkaen korona vaikutti matkustajamääriin. Koronan alussa matkustajamäärät putosivat huomattavasti, noin 70 %:lla. Kesäkuussa raitioliikenteessä matkustajamäärä jäi edellisen vuoden kesäkuun tasosta noin 50 % ja metroluikenteessä noin 40 %.

HSL on sopeuttanut raitio- ja metroluikenteen tarjontaa matkustajamäärien laskun takia ja sopeutus on vaikuttanut maaliskesäkuun liikennesuoritteisiin.

Koko vuoden ennuste on, että raitioliikenteessä linjakilometrejä toteutuu noin 7 % budjetissa suunniteltua vähemmän ja metroluikenteessä noin 5 % budjetoitua vähemmän.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Liikenneliikelaitoksen ennustetaan saavuttavan vuonna 2020 sitovista tavoitteista neljä (4) viidestä (5). Laitoksen sitovista tavoitteista raitio- ja metroluikenteen liikennöinnin luotettavuuden ja asiakastyytyväisyyden tavoitteiden ennakoitaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Liikenteen luotettavuusennusteessa oletetaan, että poikkeustilanteessa ajetaan harvennettua liikennettä. Tähän pystytään vastaamaan, jos kuljettajien poissaolotilanne ei oleellisesti huonone mahdollisessa epidemian toisessa aallossa.

Asiakastyytyväisyyden ennusteessa oletetaan, että ennen koronaa tehdyn tutkimuksen tulokset näyttävät pysyvän suunnan, jossa metro-matkustajien luottamus olisi palautunut länsimetron avaamista edeltäneelle tasolla. Epidemian vaikutuksesta asiakastyytyväisyyteen ei ole käytettävissä tutkimustietoa. Tyytyväisyys korreloi kuitenkin luotettavuuden kanssa, joten voimme perustellusti ennustaa asiakastyytyväisyystavoitteiden täyttyvän.

Tilikauden tulos on jäämässä budjetoidusta. Tällä hetkellä arvioidaan, että koronatilanne vaikuttaa noin 4-5 milj. euroa HKL:n tulokseen. Tilanne kuitenkin elää koko ajan ja jos koronan toinen aalto syksyllä on kevään kaltainen talousvaikutukset tulevat olemaan suuremmat.

Henkilöstö

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

21.08.2020

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 315 henkilöä 30.6.2020 (30.6.2019: 1 272). Vuoden 2019 lopussa henkilöstömäärä oli 1 253. Keskimäärin tammi-kesäkuussa henkilöitä oli 1 285, kun vastaavalla kaudella vuonna 2019 henkilöitä oli keskimäärin 1 234. Kuljettajien määrä on noussut vuodesta 2019.

Käyttötalous

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 215,4 milj. euroa eli 7,2 milj. euroa vähemmän kuin tulosbudjetissa. Liikennöintikorvaustuloja on kertymässä 3,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HSL sopeutti liikenteen tarjontaa maalis-heinäkuun osalta matkustajamäärien vähentyessä koronatilanteen takia. Myös syysliikenteen suoritelmäärät jäävät budjetissa suunnitellusta tasosta.

HKL:n saama kaupungin tuki on jäämässä budjetoidusta tasosta 2,2 milj. euroa. Syynä on Länsimetro Oy:n vastikkeet, joita korvataan kaupungin tuen kautta. Vastikkeet jäävät budjetoidusta tasosta.

HSL:ltä veloitettavia infrakorvauksia ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 18,1 milj. euroa eli 2,9 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainos- ja vuokratulot ovat jäämässä selvästi budjetoidusta koronan takia. Mainostuloja ovat toteutumassa 2,2 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Menoissa koronan takia esimerkiksi liikennöinnin sähkömenoja, kuljettajille maksettavia lisiä ja asiantuntijapalveluiden ostoja on toteutumassa budjetoitua vähemmän.

Liiketoiminnan muut kulut ovat ennusteessa 25,9 milj. euroa eli 2,5 milj. euroa budjettia vähemmän. Länsimetro Oy:lle maksettavia yhtiövastikkeita tullaan maksamaan budjetissa ennakoitua vähemmän.

Investoinnit

HKL:n investointiennuste on 208,0 milj. euroa. Koronalla ei ole toistaiseksi ollut suurta vaikutusta investointien etenemiseen, mutta pitkityessään vaikutuksia voi tulla esimerkiksi materiaalihankintojen viivästyksen seurauksena.

Suurin yksittäinen investointi on Raide-Jokerin infra 88,4 milj. euroa. Raide-Jokerin varikkoinvestointi on 18,5 milj. euroa ja Kalasataman raitiotiet 14,0 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

21.08.2020

Asia/4

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL osavuosisikatsaus Q2 2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 30.04.2020 § 71

HEL 2020-005318 T 02 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi liikenneliikelaitoksen (HKL) osavuosisikatsauksen 1.1. – 31.3.2020.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

21.08.2020

§ 121

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan sijaisten määrääminen

HEL 2017-006797 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti, kumoten asiassa 30.4.2020 (72 §) tekemänsä päätöksen, että HKL:n toimitusjohtajan esytyneenä tai poissa ollessa tämän sijaisina toimivat seuraavassa sijaanjärjestyksessä:

- Suuret kaupunkiraideliikennehankkeet -yksikön johtaja Artturi Lähdetie
- Liikennöintiyksikön johtaja Arttu Kuukankorpi
- Talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja Karoliina Rajakallio
- Kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva
- Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja Petri Lumijärvi
- Omaisuudenhallintayksikön johtaja Antti Nousiainen
- Hallintopäällikkö Jukka Hämäläinen

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

21.08.2020

Asia/5

Helsingin kaupungin hallintosäännön 5 luvun 10 § 3 mom. mukaan liikelaitoksen toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa liikelaitoksen johtokunnan määräämä viranhaltija.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 30.04.2020 § 72

HEL 2017-006797 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, kumoten asiassa aiemmin tekemänsä päätökset, että liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan estyneenä tai poissa ollessa tämän sijaisina toimivat seuraavassa sijaantulojärjestyksessä:

- Infra ja kalusto -yksikön johtaja Artturi Lähdetie
- Liikennöintiyksikön johtaja Arttu Kuukankorpi
- Talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja Karoliina Rajakallio
- Kunnossapitoyksikön johtaja Toni Jurva
- Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja Petri Lumijärvi
- Hallintopäällikkö Jukka Hämäläinen

13.06.2019 Ehdotuksen mukaan

13.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

21.08.2020

Asia/5

---

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 040 7520201
jukka.hamalainen(a)hel.fi

§ 122

Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitokses- sa

HEL 2018-006345 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti, että ylärajat, joihin HKL:n palveluksessa olevien viranhaltijoiden päättämien hankintojen (osakkeiden hankintaa lukuun ottamatta) arvo saa kerrallaan nousta (arvonlisäveroton arvo), ovat:

- toimitusjohtaja 500.000 euroa
- kunkin yksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta 300.000 euroa
- hankintapäällikkö 60.000 euroa

Johtokunta päätti, että HKL:n työsuhteessa olevilla hankintapäällikön alaisina toimivilla seuraavilla työntekijöillä:

- hankinta-asiantuntija
- hankinta-assistentti
- hankintasuunnittelija
- ostaja
- logistiikka-asiantuntija

on oikeus hankintapäällikön vastuulla toteuttaa hankintoja, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- toteutettava hankinta on HKL:n toiminnan kannalta tarpeellinen,
- HKL:n tulosbudjetissa on varauduttu asianomaiseen hankintaan,
- hankinnan toteutuksessa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, hallintosäädäntöä, talousarvion noudattamisohjeita, harmaan talouden torjuntaohjetta sekä vastuullisuusperiaatteita,
- toteutettavan hankinnan arvo ei ylitä 30.000 euroa (arvonlisäveroton arvo), ja
- hankinta dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Samalla johtokunta päätti kumota aiemmat tekemänsä päätökset koskien hankintoihin liittyvän toimivallan siirtämistä.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

21.08.2020

Asia/6

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hallintopäällikkö
Hankinta
Kiinteistöpäällikkö
Talouspalvelut
Yksiköiden sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Hallintosäännön 20 luvun 8 § 3 mom. mukaan hankintavaltuuksia ei voida siirtää työsuhteessa olevalle. Mikäli toimialan tai liikelaitoksen toiminnan tarkoituksenmukaisen hoitamisen kannalta on tarpeen antaa työsuhteessa olevalle henkilölle oikeus toteuttaa hankintoja, voi viranhaltija oikeuttaa alaisensa työsuhteessa olevan henkilön toteuttamaan hankintoja viranhaltijan vastuulla.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt

Otteen liitteet

Esitysteksti

21.08.2020

Asia/6

Hallintopäällikkö	Esitysteksti
Hankinta	Esitysteksti
Kiinteistöpäällikkö	Esitysteksti
Talouspalvelut	Esitysteksti
Yksiköiden sihteerit	Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 102

HEL 2018-006345 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien viranhaltijoiden päättämien hankintojen arvo saa kerrallaan nousta (arvonlisäveroton arvo), ovat:

Toimitusjohtaja:

- 500.000 euroa

Kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja ja liikennöintiyksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:

- 300.000 euroa

Talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja ja henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja kukin erikseen oman yksikkönsä hankintojen osalta:

- 150.000 euroa

Hankintapäällikkö:

- 60.000 euroa

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohta)

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti, että liikenneliikelaitoksen työsuhteessa olevilla hankintapäällikön alaisina toimivilla seuraavilla työntekijöillä:

- hankinta-asiantuntija
- hankinta-assistentti
- hankintasuunnittelija
- ostaja
- logistiikka-asiantuntija

on oikeus hankintapäällikön vastuulla toteuttaa hankintoja, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

21.08.2020

- toteutettava hankinta on työtehtävien kannalta tarpeellinen,
- liikenneliikelaitoksen tulosbudjetissa on varauduttu asianomaiseen hankintaan,
- hankinnan toteutuksessa noudatetaan hankintalainsäädäntöä, hallintosäädäntöä, talousarvion noudattamisohjeita ja harmaan talouden torjuntaohjetta,
- toteutettavan hankinnan arvo ei ylitä 30.000 euroa (arvonlisäveroton arvo), ja
- hankinta dokumentoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

(Hallintosäätö 20 luvun 8 § 3 mom.)

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota aiemmat hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 3 kohdan nojalla tekemänsä päätökset koskien hankintoja koskevan toimivallan siirtämistä.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

13.09.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/7

§ 123

Liikenneliikelaitoksen muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006756 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti siirtää toimivaltaansa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä seuraavasti:

- toimitusjohtaja päättää muuta kuin tilahanketta koskevan hanke- ja muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- kunkin yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta muuta kuin tilahanketta koskevan hankesuunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Samalla johtokunta päätti kumota asiassa 13.6.2019, 101 §, tekemänsä päätöksen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Kiinteistöpäällikkö
Talouspalvelut
Yksiköiden sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 2 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaan kuuluu päättää tai hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen 21.5.2018 hyväksymien katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti HKL:n johtokunta hyväksyy hankkeet 5 milj. euroon asti. Kaupunginvaltuuston hyväksyttäviksi menevät yli 10 milj. euron hankkeet kaupunginhallituksen esityksinä.

Liittyvät päätökset

HKL:n toimitusjohtaja päätti 18.5.2020, 80 §, menettelyistä investointihankkeiden käynnistämisessä HKL:ssä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Kiinteistöpäällikkö
Talouspalvelut
Yksiköiden sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 101

HEL 2017-006756 T 00 01 00

Päätös

21.08.2020

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää muuta kuin tilahanketta koskevan hanke- ja muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta muuta kuin tilahanketta koskevan hankesuunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

13.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/8

§ 124

Liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006746 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti siirtää toimivaltaansa tarveselvityksen hyväksymisestä sekä tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

Tarvesuunnitelmien hyväksymisen osalta

- Toimitusjohtaja päättää HKL:n useampaa yksikköä koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä
- kunkin yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta HKL:n hanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä

Hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisen osalta

- Toimitusjohtaja päättää HKL:n tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa.
- kunkin yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Samalla johtokunta kumosi asiassa aikaisemmin tekemänsä päätökset.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Ao. henkilöt

Otteen liitteet
Esitysteksti

21.08.2020

Hankinta	Esitysteksti
Kiinteistöpäällikkö	Esitysteksti
Talousoalvelut	Esitysteksti
Yksiköiden sihteerit	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaan kuuluu päättää tai hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä sekä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen 14.12.2015 hyväksymien tilahankkeiden käsittelyohjeiden ja 21.5.2018 hyväksymien katu-, liikenneväylä-, rata- ja puisto-ohjeiden mukaisesti HKL:n johtokunta hyväksyy hankkeet 5 milj. euroon asti. Kaupunginvaltuuston hyväksyttäviksi menevät yli 10 milj. euron hankkeet kaupunginhallituksen esityksinä.

Liittyvät päätökset

HKL:n toimitusjohtaja päätti 18.5.2020, 80 §, menettelyistä investointihankkeiden käynnistämisessä HKL:ssä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Ao. henkilöt	Esitysteksti
Hankinta	Esitysteksti
Kiinteistöpäällikkö	Esitysteksti
Talousoalvelut	Esitysteksti
Yksiköiden sihteerit	Esitysteksti

21.08.2020

Asia/8

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 100

HEL 2017-006746 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa tarveselvityksen hyväksymisestä sekä tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä seuraavasti:

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen useampaa yksikköä koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.
- Liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen hanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa.
- Liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalustoyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä, kun hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 1 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

13.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/9

§ 125

Liikenneliikelaitoksen palvelujen hinnoittelua ja myyntiä koskevien sopimusten päättämistä koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2017-006783 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti vahvistaa ylärajat, joihin HKL:n viranhaltijoiden päättämien palvelujen myyntiä koskevien sopimusten arvonlisäveroton arvo saa kerrallaan nousta seuraavasti:

- toimitusjohtaja 500.000 euroa ja
- kunkin yksikön johtaja 300.000 euroa.

Johtokunta päätti kumota asiassa aiemmin tekemänsä päätökset.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Palveluasiantuntija
Talouspalvelut
Yksikön sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 8 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunnan yleistöimivaltaan kuuluu päättää tai hyväksyä perusteet ja

21.08.2020

Asia/9

rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää liikelaitoksen palvelujen hinnoittelusta ja palvelujen myyntiä koskevista sopimuksista.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Palveluasiantuntija
Talouspalvelut
Yksikön sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 104

HEL 2017-006783 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti vahvistaa ylärajat, joihin liikenneliikelaitoksen palveluksessa olevien henkilöiden päättämien palvelujen myyntiä koskevien sopimusten arvo saa kerrallaan nousta (ilman alv), seuraavasti:

- Toimitusjohtaja 500 000 euroa
- KUPI / yksikön johtaja 300 000 euroa
- LIIK / yksikön johtaja 300 000 euroa
- INKA / yksikön johtaja 300 000 euroa
- HELI / yksikön johtaja 150 000 euroa
- TATO / yksikön johtaja 150 000 euroa
- Hankintapäällikkö alle 30 000 euroa

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 8 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

21.08.2020

Asia/9

13.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

§ 126

Investointeihin liittyvät toimivallan siirtäminen liikenneliikelaitoksessa

HEL 2017-006765 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti siirtää toimivaltaansa HKL:n investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista seuraavasti:

- toimitusjohtaja päättää HKL:n investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;
- kunkin yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Samalla johtokunta kumosi asiassa aikaisemmin tekemänsä päätökset.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Kiinteistöpäällikkö
Talouspalvelut
Yksiköiden sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

21.08.2020

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 4 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaan kuuluu päättää tai hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista.

Liittyvät päätökset

HKL:n toimitusjohtaja päätti 18.5.2020, 80 §, menettelyistä investointihankkeiden käynnistämisessä HKL:ssä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Hankinta
Kiinteistöpäällikkö
Talousohjelmat
Yksiköiden sihteerit

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 103

HEL 2017-006765 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom:n mukaista liikenneliikelaitoksen johtokunnan yleistoimivaltaa päätti liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, kun investoinnin tai

21.08.2020

pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 1.000.000 euroa;

liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki –yksikön johtaja, liikennöintiyksikön johtaja, kunnossapitoyksikön johtaja, infra- ja kalus-
toyksikön johtaja tai talous ja toiminnanohjaus -yksikön johtaja päättää yksikkönsä osalta liikenneliikelaitoksen investoinneista ja muista pitkä-
vaikutteisista menoista, kun investoinnin tai pitkävaikutteisen menon suunnitelman mukainen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvio on enintään 300.000 euroa.

(Hallintosääntö 11 luvun 1 § 2 mom. 4 kohta)

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

13.06.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

§ 127

Liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamista ja muuta käyttöön luovuttamista koskevan toimivallan siirtäminen

HEL 2018-000263 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti siirtää toimivaltaansa antoi vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön HKL:n hallinnassa olevia maa-alueita seuraavasti:

- toimitusjohtaja päättää HKL:n hallinnassa olevien maa-alueiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta enintään 10 vuoden määräajaksi tai kun maa-alue luovutetaan vuokratavaksi toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Johtokunta päätti siirtää toimivaltaansa antaa vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön HKL:n hallinnassa olevia tiloja ja laitteita seuraavasti:

- toimitusjohtaja päättää HKL:n hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 3 miljoonaa euroa.
- kunkin yksikön johtaja päättää HKL:n hallinnassa olevien, yksikön johtajan vastuualueeseen kuuluvien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 1 miljoonaa euroa.

Johtokunta päätti kumota asiassa 13.6.2019, 105 §, tekemänsä päätöksen koskien HKL:n johtokunnan hallintoon kuuluvan omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.9.2020 alkaen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Talouspalvelut
Isännöitsijät
Palveluasiantuntija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 mom. 6 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunnan yleistöimivaltaan kuuluu päättää tai hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hallinto-oikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään kymmenen vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Ao. henkilöt
Yksiköiden sihteerit
Hankinta
Talouspalvelut
Isännöitsijät
Palveluasiantuntija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 105

HEL 2018-000263 T 00 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antoi vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia maa-alueita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien maa-alueiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta enintään 10 vuoden määräajaksi tai kun maa-alue luovutetaan vuokrattavaksi toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti siirtää hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle ja muuten luovuttaa käyttöön liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevia tiloja ja laitteita seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 3 miljoonaa euroa.

Liikenneliikelaitoksen talous ja toiminnanohjaus -yksikön, kunnossapityksikön, liikennöintiyksikön, infra- ja kalustoyksikön sekä henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja päättää liikenneliikelaitoksen hallinnassa olevien, yksikön johtajan vastuualueeseen kuuluvien tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muuten käyttöön luovuttamisesta, kun tila tai laite vuokrataan enintään 10 vuoden määräajaksi tai toistaiseksi enintään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajoin sopimuksen ennakoitun kokonaisarvon ollessa enintään 1 miljoonaa euroa.

Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti kumota asiassa aikaisemmin tehdyt päätökset koskien liikenneliikelaitoksen johtokunnan hallintoon kuuluvan omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista.

Tätä päätöstä noudatetaan 1.6.2019 alkaen.

21.08.2020

Asia/11

18.01.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/12

§ 128

Rakennesuunnittelutehtävien tilaaminen puitejärjestelyinä

HEL 2020-009231 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään puitesopimukset rakennesuunnittelutehtävien tilaamisesta hankinta-asiakirjoissa tarkemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjouksien tehneiden seuraavien toimittajien kanssa:

- AFRY Finland Oy
- Pontek Oy
- Ramboll Finland Oy
- Sweco Rakennustekniikka Oy
- Vahanen Suunnittelupalvelut Oy

niin, että

- puitejärjestelyn sopimuskausi on 1.10.2020 – 30.9.2022,
- tilaajalla on oikeus jatkaa sopimuskautta kahdella (2) kahden (2) vuoden optiokaudella,
- kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella varsinaiselta sopimuskaudelta ja optiokausilta ovat yhteensä enintään 4.000.000,00 euroa (alv 0 %),
- toimeksiantojen tekemisessä noudatetaan HKL:n käytäntöjä perusteluissa kuvatulla tavalla.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n toimitusjohtajan päättämään optiokausien käyttöönotosta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26649
mari.koponen(a)hel.fi
Anna Martemaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 35034
anna.martemaa(a)hel.fi
Ella Savilaakso, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.savilaakso(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko_hankintapäätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Tiimipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Hankinta-asiantuntija	Esitysteksti Liite 1
Tarjoajat	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti puitejärjestelyinä tarjouskilpailun (25H20, 5.6.2020) rakennesuunnittelutehtävistä kuuden (6) vuoden aikana. Sopimuskausi sisältää kahden (2) vuoden varsinaisen sopimuskauden ja kaksi (2) kahden (2) vuoden optiokautta.

Hankintamenettelynä käytettiin EU-kynnysarvon ylittävää avointa menettelyä, koska hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ylitti erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaisen palveluiden EU-kynnysarvon. Tarjouskilpailusta ilmoitettiin julkisesti 5.6.2020 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 8.6.2020 2020/S 109-265597. Menettelyssä kenellä tahansa oli mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun kaikille saataville olevien tarjouspyyntöasiakirjojen avulla. Tarjousten määräaika oli 8.7.2020 klo 12:00.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo oli 50 % ja laadun 50 %.

Tarjouksen jätti yhteensä yhdeksän (9) tarjoajaa:

- AFRY Finland Oy
- FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy
- Ideestructura Oy
- Pontek Oy
- Ramboll Finland Oy
- Sitowise Oy
- Sweco Rakennetekniikka Oy
- Vahanen Suunnittelupalvelut Oy
- WSP Finland Oy

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua suunnittelutehtävien suorittamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Yksi (1) tarjoaja suljettiin pois tarjouskilpailusta. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy ei täyttänyt tarjoajille asetettua soveltavuusvaatimusta vastuullisen rakennesuunnittelijan koulutuksen osalta.

Erityisalojen hankintalain 83 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja.

Näin ollen tarjousten lopulliseen vertailuun otettiin mukaan yhteensä kahdeksan (8) tarjousta.

Hankintayksikkö tarkisti, että saapuneet tarjoukset täyttivät tarjouspyynnössä määritetyt vähimmäisvaatimukset, jotka ostettavalle palvelulle oli asetettu.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Tarjousten vertailu suoritettiin kahdeksan (8) tarjousten osalta, sillä ne täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

1. Hinta 50 %

- Tarjoushinnoista laskettiin kullekin tarjoajalle vertailuhinta HKL:n keskimääräisen vuositöiden määrien mukaisesti. Vertailuhinta on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa.
- Edullisimman vertailuhinnan saanut toimittaja sai parhaat hintapisteteet (50 pistettä). Muut tarjoajat saivat $(\text{halvin hinta} / \text{tarjottu hinta}) \times 50$ pistettä.

2. Laatu 50 %

- Laadun vertailuperusteena käytettiin tarjoajien soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset ylittävää osuutta.
- Laatutekijät olivat (suluissa maksimi pistemäärät laatutekijöiden osalta):
  - Vastuullisen rakennesuunnittelijan työkokemusvuodet rakennesuunnittelutehtävistä (10 pistettä)
  - Vastuullisen rakennesuunnittelijan sijaisen työkokemusvuodet rakennesuunnittelutehtävistä (10 pistettä)
  - Vastuullisen rakennesuunnittelijan ja hänen sijaisensa referenssihankkeet (105 pistettä)
- Laatuarviointi suoritettiin tarjouksen liitteeksi vaadittujen selvitysten perusteella.
- Laatutekijät on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa. Laatupisteet skaalattiin siten, että parhaimmat laatupisteet saanut toimittaja sai 50 laatupistettä, muut tarjoajat $(\text{tarjoajan pistemäärä} / \text{parhaan pistemäärä}) \times 50$ pistettä.

Vertailupisteet laskettiin hinta- ja laatupisteiden yhteenlaskettuna summana. Puitesopimustoimittajiksi valittiin viisi (5) kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta antanutta toimittajaa.

Näin tarjoajat on saatu seuraavaan paremmuusjärjestykseen:

21.08.2020

Yritys	Yhteispisteet
1. <u>Vahanen</u> Suunnittelupalvelut Oy	100,00
2. <u>Pontek</u> Oy	95,43
3. Ramboll Finland Oy	93,04
4. <u>Sweco</u> Rakennustekniikka Oy	91,55
5. AFRY Finland Oy	87,73

Tilaukset jakautuvat puitesopimuskauden aikana toimittajien kesken siten, että tilaaja voi antaa toimeksiannon soveltuvimmaksi katsomalleen sopimustoimittajalle, mikäli hankinnan ennakoitu arvo alittaa 60.000 euroa tai jos erityisalojen hankintalaissa tarkoitetut suorahankintaa (suorahankinta ja suorahankinta lisätilauksissa) koskevat perusteet täyttyvät.

Muissa toimeksiannoissa tilaaja tekee hankekohtaisia tilauksia sopimus-toimittajilta puitesopimuskilpailutuksen sijoittumisjärjestyksen perusteella kuitenkin siten, että tilauksia tehtäessä otetaan huomioon kohteeseen liittyvät erityisosaamistarpeet sekä toimittajan tiedossa olevan kapasiteetin riittävyys vaaditussa aikataulussa ja laajuudessa kyseiseen hankkeeseen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26649
mari.koponen(a)hel.fi
Anna Martemaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 35034
anna.martemaa(a)hel.fi
Ella Savilaakso, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.savilaakso(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko_hankintapäätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

21.08.2020

Asia/12

Ote

Hankinta

Kirjanpito

Sopimussihteeri

Yksikön johtaja

Projektipäällikkö

Tiimipäällikkö

Hankinta-asiantuntija

Tarjoajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Liite 1

21.08.2020

Asia/13

§ 129

Sturenkadun perusparannuksen raitiorata- ja ratasähkötyöt, hanke-suunnitelmat

HEL 2020-008690 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti hyväksyä Sturenkadun (Aleksis Kiven katu-Mäkelänkatu) perusparannuksen

- raitioratatöiden hankesuunnitelman 6.5.2020 ja
- ratasätkötöiden hankesuunnitelman 6.5.2020

esityksen mukaan niin, että hankkeiden kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt ovat 2,66 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Jukka Anttalainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 35503
jukka.anttalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite
- 2 Liite

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Suunnitteluinsinööri	Esitysteksti Liite 1

21.08.2020

Talouspalvelut

Liite 2
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sturenkadun raitiotierataosuuksien perusparannuksella varmistetaan raitioliikenteen tärkeän poikkeus-, halli- ja huoltoliikennereitin käytettävyys jatkossa. Perusparannuksen toteuttaminen samaan aikaan katuosuuteen kohdistuvien muiden kunnallisteknisten töiden kanssa on taroituksenmukaista.

Hankkeiden strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.12.2015, 1226 §, Sturenkadun ja Aleksis Kiven kadun liikennesuunnitelmat.

Hankkeiden lähtökohdat ja tavoitteet

Hankkeessa uusitaan raitiotie Sturenkadulla välillä Aleksis Kiven katu-Mäkelänkatu. Nykyinen rata on monin paikoin huonossa kunnossa ja kiskojen elinkaari on päättymässä useassa kohtaa peruskorjattavaa aluetta. Raitiotie Sturenkadulla on toteutettu ilman pohjalaattaa ns. top-paratana ja radan tukikerros on monin paikoin huonossa kunnossa. Kiskot ovat päässeet liikkumaan ja rata on painunut useassa kohdassa. Jotta rataosuudella voidaan tulevaisuudessa liikennöidä turvallisesti, on rata uusittava.

Sturenkatu ei tällä hetkellä ole normaalin linjaliikenteen käytössä, mutta sitä käytetään usein raitioliikenteen poikkeusreittinä. Sturenkatu toimii myös tärkeänä reittinä Koskelan ja Vallilan varikoille ja palvelee täten halli- ja huoltoliikennettä. Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) kannattaa Sturenkadun raitiotieyhteyden säilyttämistä käyttökunnossa.

21.08.2020

Ennen hankkeen ja kadun perusparannuksen muiden töiden toteuttamista laaditaan liikennesuunnitelman pohjalta tarkempi katu- ja rakennussuunnitelma. Suunnittelun yhteydessä varmistetaan, että raitioradan vaatima tila kadun poikkileikkauksessa toteutuu ja huomioidaan myös raitiotien hulevesi- ja sähköputkitustarpeet.

Kaupunkiympäristön toimiala (KYMP) on todennut Sturenkadun perusparantamisen tarpeelliseksi, sillä kunnallistekniikka on kadulla paikoin hyvin heikossa kunnossa. Kadun perusparannuksen yhteydessä kadulle on suunniteltu nykyaikaisia yksisuuntaisia pyöräteitä ja samalla peruskorjataan myös Teollisuuskadun ylittävä silta.

Rataosuuden vähäisen liikennemäärän ja radan uuden alusrakenteen ansiosta radan elinkaari perusparannuksen jälkeen on pitkä, joten Sturenkadun raitiotie pysyy käytettävänä ilman merkittäviä ylläpitokustannuksia tämän hankkeiden toteuttamisen myötä.

Hankkeiden toteuttaminen kadun muun peruskorjauksen yhteydessä on perusteltua, jotta katutöiden aiheuttamia haittoja voidaan vähentää. Kunnallistekniikan uusimisen yhteydessä joudutaan myös raitiotien alta kaivamaan joka tapauksessa, joten kiskojen ja raitiotien perustusrakenne on järkevää uusida samalla. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevien hankesuunnitelmien käsittely päätöksenteossa.

Radan perusparannuksen viivästäminen tarkoittaisi huomattavia ylimääräisiä liikennehaittoja Sturenkadulle ja kustannustehotonta katuympäristön perusparannusta. Hankkeiden toteuttamatta jättäminen johtaa ratayhteyden poistamiseen ja Helsingin raitiotieverkon häiriöherkkyyden kasvuun ja käytön hankaloitumiseen.

Hankkeiden toteuttaminen

Perusparannustöiden alue rajautuu pohjoispäässä Sturenkadun ja Mäkelänkadun risteykseen ja eteläpäässä raitiotien osalta Aleksis Kiven kadun risteykseen. Pysäkkijärjestelyjen osalta tehdään muutoksia myös Sturenkatu-Läntinen Brahenkatu risteyksessä.

Hanke toteutetaan YKT (yhteinen kunnallistekninen työmaa) -hankkeena jossa ovat mukana kaikki osapuolet, joilla on uusittavaa tekniikkaa kadun alueella. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista. KYMP toimii hankkeen päätilaajana ja kilpailuttaa YKT-urakan. Kadun rakentamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan osapuolten välillä YKT-sopimuksen mukaisesti.

Hankesuunnitelmat kattavat ainoastaan raitiotien ja siihen liittyvien rakenteiden toteuttamisen urakka-alueelle. Muut alueella tehtävät katu-

21.08.2020

työt ja niiden kustannukset kuuluvat KYMP:n sekä muiden YKT-toimijoiden vastuulle. Kokonaisuudessaan katuhanke käsittää alueen aina Mäkelänkadulta Helsinginkadun risteykseen.

Sturenkadun perusparannuksen yhteydessä pysäkit 0263 ja 0264 Roinentie poistetaan. Raitiotie uusitaan kadun poikkileikkauksessa pääosin nykyiseen sijaintiin. Katutilan ahtauden ja verrattain vähäisten liikennemäärien vuoksi raitiotie toteutetaan sekaliikennekaistana. Peruskorjauksen yhteydessä rakennetaan raitiotien alle uusi pohjalaatta, jotta nykyisen perustamisratkaisun aiheuttamat ongelmat poistuvat.

Perusparannuksen suunnittelu valmistuu vuoden 2020 aikana ja tämän hetken arvion mukaan hanke tulee toteutettavaksi pääosin vuosina 2023-2024. Sturenkatu-Elimäenkatu risteyksessä on tunnistettu tarve uusia hulevesiviemärointiä kiireellisellä aikataululla jo vuoden 2020 aikana. Samalla alueella sijaitsee myös raitiotien pahimmin kuluneita osia Sturenkadun alueella. Viemäroinnin saneeraustyö edellyttää kaivantoa raitiotien alueella, joten kiskojen uusiminen samassa yhteydessä on perusteltua.

Rakentamisen aikataulu on vahvasti kytköksissä itäisen kantakaupungin alueella toteutettaviin muihin laajoihin katuhankkeisiin, joten muutokset aikatauluun ovat mahdollisia.

Hankkeiden toteuttamisesta ei aiheudu raitioliikenteelle suurta haittaa, koska Sturenkadulla ei kulje vakituista linjaliikennettä. Suurin liikennehaitta tulee kohdistumaan halli- ja huoltoajoon. Työt kadulla on syytä ajoittaa siten, että Sturenkadun osuudella ei ajateta poikkeusliikennettä tällöin. Risteävien Aleksis Kiven kadun ja Mäkelänkadun kohdalla työt väistämättä haittaavat raitioliikennettä, mutta nämä haitat pyritään minimoimaan.

Hankkeiden kustannusten muodostuminen

Hankkeiden arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 2,66 milj. euroa hankesuunnitelmien mukaisesti. Hanke toteutetaan KYMP:n vetämänä YKT-hankkeena. Kokonaisurakka ei sisällä raidemateriaaleja tai radan sähköjärjestelmän (mm. ajojohdin, sähkönsyötön kaapelit tai vaihdeohjausjärjestelmän) laitteita ja näiden erillishankinnat on huomioitu hankesuunnitelmassa.

Ratatöiden hankkeen osuus kustannuksista on n. 2,21 milj. euroa ja ratasähköiden hankkeen n. 0,45 milj. euroa.

Hankkeen suunnitteluun on kesäkuuhun 2020 mennessä käytetty rahaa yhteensä 4.255 euroa.

21.08.2020

Ratatöiden ja raidemateriaalien osalta kustannusten on arvioitu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,02 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,15 milj. euroa
- Kokonaisurakan työt (sis. ratatyöt) 2,02 milj. euroa
- Erillishankinnat 0,02 milj. euroa

Ratasätkötöiden ja materiaalien kustannusarvion on laskettu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,02 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,02 milj. euroa
- Ratasätkötyöt sisältäen materiaalihankinnat 0,47 milj. euroa

Hankkeisiin on HKL:n vuoden 2020 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,05 milj. euroa ja Sturenkadulla vuoden 2020 tehtävien töiden osuus 0,25 milj. euroa katetaan muilta hankkeilta siirrettävillä varoilla. Vuonna 2021 hankkeiden kustannuksiksi on arvioitu 0,02 milj. euroa, vuonna 2022 0,45 milj. euroa, vuonna 2023 0,87 milj. euroa ja vuonna 2024 1,02 milj. euroa. Vuosille 2021-2024 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

Hankkeiden vaikutukset käyttötalouteen

Ratahankkeen toteuttaminen aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 55.000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Ratasätköhankkeen toteuttaminen aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 22.500 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 1,3 milj. euroa 40 vuoden aikana) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 1,3 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 1,3 milj. euroa 40 vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 1,0 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Sturenkadun perusparannuksen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,03 milj. euroa vuodessa 40 vuoden aikana.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin

maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Sturenkadun perusrakennuksen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,06 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä) 40 vuoden aikana.

Liikennesuunnitelman mukaisen ratkaisun toteuttamisen myötä poistetaan nykyiset Roineentien raitiotiepysäkit. Kahden pysäkin poistamisella säästetään kunnossapitokustannuksia arviolta noin 3.000 euroa vuodessa.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hankesuunnitelmien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Jukka Anttalainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 35503
jukka.anttalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite
- 2 Liite

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2

21.08.2020

Asia/13

Suunnitteluinsinööri

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Talouspalvelut

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

21.08.2020

§ 130

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelma

HEL 2020-008691 T 08 00 02

Esitys

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Helsinginkadun (Sturenkatu-Kaarlenkatu), Runeberginkadun (Mannerheimintie-Töölöntori) ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähkötöiden hankesuunnitelman 2.6.2020 esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,24 milj. euroa (alv 0 %) kustannustasossa kesäkuu 2020.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Suunnitteluinsinööri	Esitysteksti Liite 1
Talousohjelmat	Esitysteksti Liite 1

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun raitiotierataosuuksien perusparannuksella kehitetään raitioliikenteen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta sekä matkustusmukavuutta. Lisäksi toteuttamalla merkittävästi yhden linjan reittiin kohdistuvia perusparannustoimenpiteitä kerralla pystytään lieventämään perusparannuksen vaikutuksia liikenteeseen.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestäväen kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.6.2011, 220 §, raitiolinja 8 kehittämisohjelman.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 19.5.2015, 249 §, Runeberginkadun (välillä Mannerheimintie-Töölöntori) katusuunnitelman.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 415 §, Helsinginkadun (välillä Sturenkatu-Kaarlenkatu), Kaarlenkatu (välillä Franzeninkatu-Helsinginkatu) ja Läntisen Brahenkadun katusuunnitelmat.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 416 §, Caloniuksenkadun katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Hankkeessa yhdistetään kolmen erikseen suunnitellun katuosuuden perusparannukset yhdeksi samaan aikaan toteutettavaksi hankekokoiseksi. Hankkeen toteuttamisen myötä parannetaan kevyen- ja raitioliikenteen edellytyksiä kaikilla kolmella katuosuudella. Kaikille kaduille rakennetaan kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon tavoitella 2025 mukaiset yksisuuntaiset pyörätiet. Perusparannukset toteutetaan hyväksytyjen katusuunnitelmien mukaisesti.

Raitioliikenteen sujuvuutta ja toiminnallisuutta parannetaan paremmalla erottelulla muusta liikenteestä sekä selkeämmillä pysäkkijärjestelyillä. Raitiotien muutostyöt ovat osin raitiolinja 8 kehittämisohjelman mukaisia. Raitioratahankkeen kaikille kolmelle osuudelle tehdään yhteinen hankesuunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esit-

21.08.2020

tämään yhdessä ja välttämään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevat hankesuunnitelmat.

Hanke käsittää kolme katuosuutta:

- Helsinginkatu välillä Kaarlenkatu-Sturenkatu, ja Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun Helsinginkadun läheiset osuudet
- Runeberginkatu välillä Mannerheimintie-Töölöntori
- Caloniuksenkatu

Suunnittelun aikana on tunnistettu hyötyjä toteuttaa kaikki kolme kadun peruskorjausta samassa hankekokonaisuudessa. Katujen muutoksien suunnittelusta on vastannut kaupunkiympäristön toimiala (KYMP). Myös raitiolinjaston poikkeusjärjestelyjen koordinoiminen pystytään toteuttamaan näin paremmin.

Perusparannusten myötä toteutettavat muutokset tuottavat kustannussäästöjä raitiolinja 8:n kehittämisohjelman mukaisesti arvioituna seuraavien 30 vuoden aikana liikennöintikustannussäästöjä n. 0,5 milj. euroa ja matkustajien ajan säättämisestä muodostuvia hyötyjä n. 2,2 milj. euroa.

Helsinginkatu

Raitiovaunupysäkkejä järjestellään urakka-alueella toimivammaksi kokonaisuudeksi, suojateitä päivitetään nykyisten ohjeistusten mukaiseksi ja pyörätiet muutetaan yksisuuntaisiksi. Muutosten myötä kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Runeberginkatu

Runeberginkadun perusparannuksessa katualuetta ei muuteta nykyisestä huomattavasti. Ajokaistat kadulla ovat pääsääntöisesti 3,5 metriä leveitä ja niiden välissä on raitiotiealue muusta liikenteestä erillään, mutta raitioliikenteen sujuvoittamiseksi kiskoalue on suunniteltu korotettavaksi reunatuella muusta ajoneuvoliikenteestä.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkatua koskevan katusuunnitelman lähtökohtana on ollut säilyttää kadun kaupunkikuvallinen ja historiallinen ilme, kun perusparannuksen yhteydessä katua on suunniteltu muokattavaksi meluntason alentamiseksi.

Katusuunnitelmassa kadun vanhat reunakivet käytetään uudelleen ja hyödynnetään kadun nykyisiä nupukiviä. Suunnitelmassa on esitetty,

että ajorata, jalkakäytävä ja pyörätie sekä pyöräkaista ovat asfalttipäällysteisiä. Raitiotien sujuvuutta pystytään parantamaan muuttamalla raitiotielle varattu oma kaista korotetuksi. Uusien pyöräteiden alta poistuu noin 17 pysäköintipaikkaa.

Kadun pohjoisreunalla moottoriajoneuvoliikenne ja raitiovaunuliikenne jakavat nykyisenlaisesti saman kaistan. Raitiovaunuliikenne on myöhemmin mahdollista erottaa omalle kaistalleen myös Mechelininkadun suuntaan kieltämällä pysäköinti.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke sisältää raitiotien purku- ja rakentamistyöt Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun urakka-alueilla. Hankkeen toteuttamiseen kuuluvat myös uudet pysäkkijärjestelyt Helsinginkadun ja Runeberginkadun alueilla. Hankkeen yhteydessä uusitaan tarvittavilta osin ratasähköjärjestelmiä urakka-alueella.

Hankkeen alueella sijaitsee useampi raitioliikenteen kannalta hyvin merkittävä risteysalue. Hankkeen toteutus on koordinoitava siten, että risteysalueiden työt toteutetaan porrastaen ja ne pyritään ajoittamaan kesäliikenteen ajaksi liikennehaittojen minimoimiseksi. Liikennöinnin kannalta oleellimmat risteykset ovat Helsinginkatu-Kaarlenkatu, Helsinginkatu-Läntinen Brahenkatu ja Runeberginkatu-Ruusulankatu. Rakentamisen vaiheistuksessa on myös huomioitava Töölön hallireittinä toimiva Ruusulankatu, jonka liikennöintiedellytykset on pyrittävä turvaamaan.

Hankkeen mukaiset työt on todettu tarkoituksenmukaisiksi ohjelmoida toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista ja KYMP toimii hankkeen päätilaajana ja kilpailuttaa YKT-urakan.

Keskeisten katujen perusparannustöistä aiheutuvien liikennehaittojen minimoimiseksi tullaan hankkeessa käymään kehitysvaihe ennen varsinaisten rakennustöiden aloittamista. Kehitysvaihe käynnistyy kesällä 2020 ja päättyy syksyn 2020 aikana. Tarkoituksena on luoda sitova työaikataulu kaikkien hankkeen osapuolten ja valitun urakoitsijan kanssa. Kehitysvaiheessa pyritään tunnistamaan aikatauluun vaikuttavat riskitekijät ja minimoimaan aiheutuvat haitat.

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2021 ja 2022 aikana. Hankkeen rakennusvaihetta ei voida käynnistää ennen kuin Hämeentien urakka on saatu kokonaisuudessaan päätökseen ja raitioliikenne on palautunut koko Hämeentien osuudelle.

Katuosuuksilla ei voida liikennöidä töiden ajan, joten liikennekatkot ovat väistämättömiä. Suurimmat haitat kohdistuvat raitiolinjalle 8 joka kulkee kaikkien kolmen kohdealueen läpi. Liikennehaitta linjalle 1 on myös merkittävä. Helsinginkadulla tehtävät työt Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun risteyksessä aiheuttavat liikennehäiriöitä myös linjoille 3 ja 9.

Helsinginkatu, Kaarlenkatu ja Läntinen Brahenkatu

Merkittävimmät muutokset nykytilanteeseen hankkeen osuudella ovat seuraavat: Helsinginkatu 22-26 kohdalle rakennetaan uusi useamman linjan pysäkit yhdistävä raitiovaunupysäkki. Raitioliikenteen sujuvoittamiseksi Kaarlenkadun ja Helsinginkadun liittymässä muutetaan kisko-geometriaa. Kaarlenkadun ja Castreninkadun risteyksen eteläpuolella oleva raitiotiepysäkki poistuu ja tilalle tulee kadunvarsipysäköintiä. Läntisellä Brahenkadulla Urheilutalon kohdalla oleva raitiotiepysäkki poistetaan.

Runeberginkatu

Runeberginkadun osuudella Töölöntorin puoleisessa päässä uusitaan raitiovaunupysäkit. Lisäksi kadun rakennustöiden yhteydessä uusitaan myös vesihuollon johdot sekä kaasujohto, jotka siirretään pois raitiotien kiskoalueen alta.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkadulle rakennetaan uudet pyörätiet kadun molemmin puolin ja raitioliikenne Runeberginkadun suuntaan erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä omalle, korotetulle kaistalleen. Raitiotielle korotettava kaista, erotusalueet sekä pysäköinnille varattu katualue päällystetään nykyisillä nupukivillä.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 9,24 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke toteutetaan KYMP:n vetämänä YKT-hankkeena ja YKT-kustannusjaon mukaisesti kokonaisu-rakasta HKL:n maksettava osuus on 45,6 %. Kokonaisu-rakka ei sisällä raidemateriaaleja taikka radan sähköjärjestelmän (mm. ajojohdin, sähkönsyötön kaapelit tai vaihdeohjausjärjestelmän) laitteita ja näiden erillishankinnat on huomioitu hankesuunnitelmassa.

Hankkeen suunnitteluun on kesäkuuhun 2020 mennessä käytetty yhteensä 0,14 milj. euroa.

Ratatöiden osuus hankkeen kustannuksista on n. 7,9 milj. euroa ja ratasähkötöiden n. 1,31 milj. euroa. Ratatöiden ja raidemateriaalien osalta kustannusten on arvioitu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,03 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,4 milj. euroa
- Kokonaisurakan työt (sis. ratatyöt) 5,7 milj. euroa
- Erillishankinnat 1,47 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,3 milj. euroa

Ratasähkötöiden ja materiaalien kustannusarvion on laskettu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,04 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,07 milj. euroa
- Ratasähkötyöt 0,41 milj. euroa
- Erillishankinnat 0,63 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,16 milj. euroa

Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2020 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,12 milj. euroa. Vuonna 2021 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 4,78 milj. euroa, vuonna 2022 4,16 milj. euroa ja vuonna 2023 0,15 milj. euroa. Vuosille 2021-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Ratahankkeen toteuttaminen aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,2 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Ratasähköhankkeen toteuttaminen aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 66.000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 4,6 milj. euroa 40 vuoden aikana) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 4,6 milj. euroa 40 vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 3,6 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,1 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,2 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hankesuunnitelmien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Hankkeen arvonlisäverottoman kokonaishinnan ollessa 9,24 milj. euroa, HKL:n johtokunta esittää hankkeen hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Suunnitteluinsinööri	Esitysteksti Liite 1

21.08.2020

Asia/14

Talouspalvelut

Esitysteksti
Liite 1

21.08.2020

§ 131

Hämeentie välillä Junatien silta – Hakaniemi lisä- ja muutostöiden hankinta

HEL 2019-005043 T 02 08 03 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Hämeentien urakan aikana tarpeelliseksi todetun lisätyön nro. 121B Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen-palvelulta tarjouksen Infra1-20-100 mukaisesti yhteensä enintään 9.452,02 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan. Summa sisältää urakoitsijan laskuttamat muutostyöt sekä KYMPin rakennuttamispalkkion.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan edellä mainittuun urakkaan liittyviä lisä- ja muutostöitä enintään 300.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti
Kirjanpito	Esitysteksti
Sopimussihteeri	Esitysteksti
Yksikön johtaja	Esitysteksti
Hankepäällikkö	Esitysteksti
Tiimipäällikkö	Esitysteksti
Ratainsinööri	Esitysteksti
Projektipäällikkö	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta koskee rakentamisen aikana tarpeellisiksi todettuja lisä- ja muutostöitä Hämeentien urakka-alueella raitiotieuran osalta.

Nyt tilattava lisätyö:

Lisätyö 121B koskee vaihde- ja kiskokuivatusjärjestelmän rakentamista Helsinginkadulla paaluvälillä 20-50. Muutostyön hinta 9.001,93 euron.

Lisäksi HKL:n maksettavaksi tulee YKT-sopimuksen mukainen rakennuttamispalkkio (5 %) joka lisätään urakkasummaan. Nyt laskutettavasta muutostyöstä rakennuttamispalkkion suuruus on 450,09 euron.

Hankinta kuuluu osaksi Hämeentien katutöiden urakkakokonaisuutta, jonka päätilaajana toimii Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen. Muutostyö on todettu välttämättömäksi toimivan raitioradan- sekä raitiovaihteiden hulevesijärjestelmän toteuttamiseksi urakka-alueen Helsinginkadun osuudella.

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Aikaisemmat päätökset:

Hankintapäätös:

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan päätös 84 §, 16.5.2019:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan suorahankintana Hämeentien katujärjestelyt –hankkeesta johtuvat raitiotien purku- ja rakennustyöt sekä rakennuttamistyöt Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen palvelulta tarjouksen Infra1-19-28, 14.1.2019 mukaisesti yhteensä enintään 4.540.638,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Hankepäätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi 253 §, 15.4.2019, Hämeentien raitioradan rakentamisen ja ratasätkötöiden hankesuunnitelmat (välillä Junatien silta – Hakaniemi) siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 6,6 milj. euroa (alv 0 %).

Tämän päätöksen jälkeen lisä- ja muutostöitä on tilattu yhteensä enintään 9.452,02 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan ja lisä- ja muutostyövaraus on 300.000,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja

21.08.2020

Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.05.2019 § 84

HEL 2019-005043 T 02 08 03 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan suorahankintana Hämeentien katujärjestelyt -hankkeesta johtuvat raitiotien purku- ja rakennustyöt sekä rakennuttamistyöt Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen-palvelulta tarjouksen Infra1-19-28, 14.1.2019 mukaisesti yhteensä enintään 4.540.638,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

21.08.2020

Asia/16

§ 132

Vallilan raitiovaunuvarikon lattioiden vahvistaminen, hankesuunnitelma

HEL 2020-008693 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti hyväksyä Vallilan raitiovaunuvarikon lattioiden vahvistamisen hankesuunnitelman 10.8.2020 esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 1,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anssi Pietilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 34906
anssi.pietila(a)hel.fi

Liitteet

1 Vallilan lattian hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Kiinteistöpäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Talouspalvelut	Esitysteksti Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vallilan raitiovaunuvarikon lattioiden vahvistamisella varmistetaan varikon käyttävyys kaikelle HKL:n käyttämälle raitiovaunukalustolle ja estetään mahdolliset vauriot ikääntyneelle kiinteistölle. Lattioiden vahvistaminen parantaa varikon käytettävyyttä ja lisää sen huoltokapasiteettia.

Hankkeiden strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Hankkeiden lähtökohdat ja tavoitteet

Vallilan varikon raitiovaunuhallien lattioiden kantavuus on mitoitettu nykyistä ja suunniteltua tulevaisuuden käyttöä kevyemmälle kuormalle. Lisäksi jo iäkkään rakennuksen lattialaatoissa on todettu halkeamia, jotka aiheuttavat rajoituksia toiminnalle. Suurin osa Vallilan varikon kantavista rakenteista on rakennettu ennen sotia ja niitä on vahvistettu vuosien aikana vaihtelevilla tavoilla ja kestävyydellä.

HKL on arvioinut lopettavansa Vallilan varikon käytön 2020-luvun loppupuoliskolla, mutta lattioiden vahvistaminen on tarkoituksenmukaista kuitenkin tehdä, jotta varikkoa pystytään täysimittaisesti käyttämään niin kauan kuin varikko on HKL:n käytössä. Etenkin lähivuosina pikaraitioiteita varten tilattujen ja tilattavien kantakaupunkiraitiovaunuja pidempien ja painavampien raitiovaunujen siirtely, nosto ja huolto Vallilassa tuottaa tarpeettomia riskejä, jos lattioiden vahvistamista ei toteuteta.

Hankkeen tavoitteena myös on muun toiminnan jatkuvuuden takaaminen ja henkilö- sekä kalustovahinkojen estäminen varikolla.

HKL:llä on ollut valmisteilla kaksi erillistä hanketta Vallilan varikon kantavien rakenteiden ylläpitoon ja kunnostamiseen. Näiden kahden hankkeen yhdistäminen on suunnitteluvaiheessa todettu tarkoituksenmukaiseksi, jotta varikon rakenteiden vahvistaminen saadaan toteutettua koordinoitusti ja hankkeen kokonaiskustannusten valvonta toteutuu tehokkaammin.

Hanketta ei ole aiemmin tuotu päätöksentekoon, sillä hankkeen laajuus on täsmentynyt suunnittelun aikana. Hanke kohdistuu Vallilan varikon C-, D-, G- ja H-osiin, yhteensä noin 2.650 m² laajuudella.

Hankkeiden toteuttaminen

Hankkeessa tehdään pääosin seuraavat toimenpiteet rakennuksen em. osissa lattioille tarvittavissa määrin:

- lattialaattojen purkaminen, uusiminen ja pinnoitus
- uusien pilarikannatuksien asennus
- käyttämättömien huoltomonttujen umpeen valaminen
- uusien nosturiperustusten rakentaminen

Hankkeessa ei ole tarkoitus toteuttaa korjauksia esim. valaistukseen, ilmanvaihtoon, eri sähköjärjestelmiin, vaan näitä väliaikaisesti vain siirretään, jotta on mahdollista tehdä teräs-/betonirakentamista.

Hankkeessa työt jakautuvat seuraavasti Vallilan varikon eri osien ja niissä sijaitsevien raiteiden (R) välillä:

C-osa

- R1 ja R2 kiskot vaihdetaan, kannatusta parannetaan lisäpilarein ja lattialaatta valetaan uudestaan
- R6-11 raiteiden välisten laattojen alapinta tarkastetaan kokonaisuudessaan ja havaittavat vauriot korjataan
- R1-10 välillä kaikkien raiteiden ulkotilan ja hallin kynnykohdat tarkistetaan ja tarvittaessa tuetaan uusin palkein

D-osa

- R11 rakennetaan lisäpilarit, kulkualueen laatta piikataan ja valetaan uusi laatta
- R12-14 valetaan aukot umpeen, eli kansi ja nostimien perustukset

H-osa

- R15 kiskojen uusiminen
- Tarvittaessa uusitaan myös kohonnutta pintabetonia kiskojen läheisyydessä

G-osa

- R16-19 lattioissa olevien halkeamien injektointi
- Raiteiden välille asennetaan palkit, joiden avulla jaetaan painoa

Töiden takia varikon eri osissa olevia laitteita ja tavaroita pitää siirtää muualle töiden suorittamiseksi.

Hankkeessa poistetaan myös ryömintä- yms. tiloihin jäänyt ja kertynyt jäte. Esim. vanhat muottilaudat ja muu rakenteisiin jäänyt rakennusjäte puretaan erikoispuhkuna.

21.08.2020

Hanke on tarkoitus toteuttaa loppuvuoden 2020 ja vuoden 2021 aikana.

Hankkeen toteuttamisen vaikutukset rajoittuvat Vallilan tilojen käytettävyyteen, mutta työt eivät sulje minkään tilan käyttöä täysin ja vaikutukset raitioliikenteelle ovat näin rajalliset. Muihin liikennemuotoihin hankkeella ei ole vaikutusta.

Hankkeiden kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 1,42 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty heinäkuuhun 2020 mennessä 0,06 milj. euroa.

Hankkeen kustannusten on arvioitu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,02 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,06 milj. euroa
- Rakennustekniset työt 1,34 milj. euroa

Hankkeen kustannukset poikkeavat alkuperäisen projektikuvauksen yhteydessä arvioidusta, koska työn laajuus on kasvanut merkittävästi alkuperäisistä ja koska aiemmin valittu vahvistustapa on todettu tähän hankkeeseen epäsopivaksi.

Hankkeeseen ei olla HKL:n vuoden 2020 budjetissa varauduttu käyttämään varoja, joten hankkeen aloittamiseksi siirretään muille hankkeille budjetoituja varoja tälle hankkeelle. Hankkeen vuoden 2020 kustannuksiksi on arvioitu 0,66 milj. euroa. Vuonna 2021 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 0,73 milj. euroa. Vuodelle 2021 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa kyseiselle vuodelle.

Hankkeiden vaikutukset käyttötalouteen

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 0,047 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Investoinnin rahoittamisesta aiheutuu korkokuluja noin 0,55 milj. euroa laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta).

Varikko palvelee liikennöintiä. Varikkoon liittyvät kustannukset HKL kattaa raitioliikenteen liikennöintikorvauksella.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa

21.08.2020

tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hankesuunnitelmien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anssi Pietilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 34906
anssi.pietila(a)hel.fi

Liitteet

1 Vallilan lattian hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Kiinteistöpäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Talouspalvelut	Esitysteksti Liite 1

21.08.2020

§ 133

HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluiden tilaaminen

HEL 2016-006719 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Elisa Oyj:ltä HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluita ajalla 1.9.2020-31.8.2022 yhteensä enintään 200.000,00 euron (alv 0 %) kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
It-päällikkö
Yksikön johtaja
Hankintasuunnittelija
It-suunnittelija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluiden tilaaminen on tarpeen ja välttämätöntä, jotta HKL:n hallinnolliset järjestelmät ja työasemat voivat ylipäättään toimia. Palveluiden tarve on täsmentynyt edellisen päätöksen tekemisen jälkeen ja siten on tarkoituksenmukaista korottaa palveluiden hankintaan kyseisellä ajalla varattua summaa.

21.08.2020

Hankinta perustuu Helsingin kaupungin hankintakeskuksen ja Elisa Oyj:n välillä tehtyyn puitesopimukseen Helsingin kaupungin hallinnon lähiverkkojen valvonnasta ja hallinnasta (sopimusnumero 200600140/3.5.2007).

HKL:n ja Elisa Oyj:n välinen liittymissopimus lähiverkkojen valvonnasta ja hallinnasta on allekirjoitettu 17.12.2007 ja se on voimassa 1.1.2008 alkaen, niin kauan, kun hankintakeskuksen ja Elisa Oyj:n välinen puitesopimus on voimassa.

Aiemmat päätökset:

HKL:n johtokunnan päätös 80 §, 30.4.2020

HKL:n johtokunnan päätös 8 §, 21.2.2019

Toimitusjohtajan päätös 50 §, 22.5.2017

Toimitusjohtajan päätös 75 §, 8.6.2016

Toimitusjohtajan päätös 70 §, 6.8.2015

Toimitusjohtajan päätös 82 §, 13.10.2014

Toimitusjohtajan päätös 76 §, 8.8.2013

Tämän päätöksen jälkeen HKL on tilannut HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluita Elisa Oyj:ltä yhteensä enintään 998.815,00 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
It-päällikkö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

21.08.2020

Yksikön johtaja
Hankintasuunnittelija
It-suunnittelija

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 30.04.2020 § 80

HEL 2016-006719 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Elisa Oyj:ltä HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluita ajalla 1.9.2020-31.8.2022 yhteensä enintään 200.000 euron (alv 0 %) kokonaishintaan.

21.02.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Jari Jokiniemi, tekninen, IT-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi

Ann-Mari Tiainen, kaupallinen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Toimitusjohtaja 22.05.2017 § 50

HEL 2016-006719 T 02 08 02 01

Päätös

Toimitusjohtaja päätti korottaa Elisa Oyj:ltä suorahankintana tilattavan HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluiden tilausta 4600000970 (aiempi tilausnumero on 4100012600) yhteensä 100.000,00 eurolla (alv 0 %).

Päätöksen perustelut

Tämän päätöksen jälkeen HKL:n hallinnon tietoverkon valvonta- ja hallintapalveluita on tilattu 1.1.2008 alkaen yhteensä 498.815,00 eurolla (alv 0 %).

Hankinta perustuu Helsingin kaupungin hankintakeskuksen ja Elisa Oyj:n välillä tehtyyn puitesopimukseen Helsingin kaupungin hallinnon

21.08.2020

lähiverkkojen valvonnasta ja hallinnasta (sopimusnumero 200600140, 3.5.2007).

HKL:n ja Elisa Oyj:n välinen liittymissopimus lähiverkkojen valvonnasta ja hallinnasta on allekirjoitettu 17.12.2007 ja se on voimassa 1.1.2008 alkaen, niin kauan, kun Helsingin kaupungin hankintakeskuksen ja Elisa Oyj:n välinen puitesopimus on voimassa.

Aiemmat päätökset:

Toimitusjohtajan päätös 75§, 8.6.2016
Toimitusjohtajan päätös 70§, 6.8.2015
Toimitusjohtajan päätös 82 §, 13.10.2014
Toimitusjohtajan päätös 76 §, 8.8.2013

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Toimitusjohtaja 08.06.2016 § 75

Lisätiedot

Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi

§ 134

Liikenneliikelaitoksen lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2021-2023

HEL 2020-008003 T 00 01 06

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta taloussuunnitelmasta 2021 – 2023 seuraavan lausunnon:

Yleistä

HSL:n hallitus on käsitellyt HSL:n alustavaa taloussuunnitelmaa kokouksessaan 16.6.2020. HSL:n hallitus samalla päätti pyytää taloussuunnitelmasta jäsenkuntien lausunnot.

HSL pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista asioista:

1. Koronapandemian ja sen seurausten aiheuttamien lipputulojen menetykset tuovat haasteita HSL:n ja sen jäsenkuntien taloudelle tulevina TTS-vuosina. Pyydämme kannanottoanne seuraaviin keinoihin kestävän talouden varmistamiseksi:

- Miten suhtaudutte siihen, että lipputulomenetykset katetaan väliaikaisesti pääosin korotetuilla kuntaosuuksilla ja subventiotasolla? Mikä on kuntanne näkökulmasta hyväksyttävä kuntaosuuden taso (euromääräisesti tai keskimääräinen subventiotaso HSL-tasolla)?
- Kannatatteko ajatusta, että vuodelta 2020 todennäköisesti kertyvä alijäämä katetaan kuntalain mukaisesti seuraavan kolmen TTS-vuoden aikana?
- Miten suhtaudutte matkalippujen hintojen korotuksiin?
- Mikä on näkemyksenne liikenteen palvelutason muutoksiin yleisesti ottaen ja oman kuntanne alueella?
- Mitä muita keinoja näette mahdolliseksi kestävän talouden varmistamiseksi?

2. Alustavassa TTS-suunnitelmassa on HSL:lle määritelty kuusi (5+1) keskeistä toiminnallista tavoitetta. Pyydämme näkemystänne tavoitteista sekä niiden saavuttamiseksi asetetuista toimenpiteistä ja niiden seurannasta.

Tavoitteet ovat:

1. Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet,

21.08.2020

2. Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa,
3. Kasvatamme kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuutta ja vaikuttamme kestävästä liikennepolitiikkaan,
4. Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävästä joukkoliikenteen ekosysteemiä
5. Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin.
6. Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen”

3. Alustavassa TTS-suunnitelmassa ehdotetaan tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 eurosta 100 euroon. Pyydämme näkemystänne asiasta.

Helsingin kaupungin lausunto toimitetaan HSL:lle 31.8.2020 mennessä.

HKL tuottaa HSL:lle raitio-, metroliikenteen ja Suomenlinnan lauttaliikenteen sekä Helsingin alueella myös joukkoliikenteen infraan liittyvät palvelut. Lisäksi HKL on tehnyt erillisiä sopimuksia HSL:n kanssa mm. tilojen vuokraamisesta, automaattien ylläpidosta sekä IT-palveluista. HKL on liikenteen tuottamisessa HSL:n tärkein yhteistyökumppani, sillä HKL vastaa kokonaan raitio- ja metroliikenteestä sekä Suomenlinnan liikenteestä.

Strategiasuunnitelma

HSL:n toimintastrategia ja strategiset tavoitteet antavat hyvän perustan toiminnalle. HSL:n visio ”Kestäväällä liikkumisella sujuva arki ja maailman toimivin kaupunkiseutu” toteuttaa hyvin osaltaan Helsingin kaupungin ja seudun kehittämisen tavoitteita kokonaisvaltaisesti liittämällä joukkoliikenteen palvelut osaksi seudun kokonaisvaltaista kehitystä. On hyvä, että strategiassa pyöräily ja kävely nähdään osana kestävästä liikkumisen kokonaisuudesta suunnittelua. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. Kannatettavaa on myös HSL:n tavoite luoda seudulle toimivaa joukkoliikenteen ekosysteemiä tehokkaasti ja kilpailuneutraalisti. Myös HKL:n tavoiteohjelman valmistelussa yksi keskeisimmistä lähtökohdista on ollut kehittää toimintaa niin, että HKL entistä paremmin ja vaikuttavammin tukisi HSL:n strategisten tavoitteiden toteutumista.

Keskeiset strategiset tavoitteet TTS-kaudella 2021-2023

- 1) ”Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet.”

21.08.2020

HKL suhtautuu runkolinjojen perustamiseen positiivisesti ja valmistautuu toteuttamaan Helsingin kaupungin bulevardihankkeet yleiskaavan toteutusohjelman mukaisessa aikataulussa. HKL on varautunut säilyttämään ja kehittämään Ruskeasuon nykyistä bussivarikkoa samalla, kun alueelle rakennetaan erityisesti läntistä raitioliikennettä palveleva raitiovaunuvarikko. Alueen käytön tehostaminen on kaupunkitaloudellisesti edullista ja bussivarikon säilyttäminen läntisessä kantakaupungissa mahdollistaa bussioperoinnin tehokkaan järjestämisen alueella. Varikkoinvestointien toteutus ripeässä aikataulussa edellyttää, että varikoiden tarpeet selvitetään ja toteutus suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin ja HSL:n kesken siten, että varikkoinvestointien pitkän aikavälin rahoitus ja käyttö joukkoliikenteen tarpeisiin on turvattu.

2) ”Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa.”

HKL näkee asiakaslähtöisyyden, asiakaspalvelun ja uusien palvelujen kehittämisen keskeisenä joukkoliikenteen suosiota kasvattavana tekijänä. Panostukset digitaalisiin palveluihin sujuvoittavat liikennettä ja vastaavat asiakkaiden kysyntään. Tavoitteet lippujärjestelmän kehittämisestä ja kokonaisvaltaisesta asiakkaan kannalta joustavasta maksamisesta ovat erittäin hyviä. Matkakortin nettilatauksen lanseeraus kesällä 2020 oli toivottu parannus. Siirtyminen tilipohjaiseen lippujärjestelmään avaa osaltaan uusia mahdollisuuksia.

3) ”Kasvatamme kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuutta ja vaikutamme kestävästä liikennepolitiikkaan.”

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävässä toimisessa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. MAL-suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään monipuolisesti Helsingin seudun kestävästä kehitystä. On hyvä, että strategiassa myös pyöräily ja kävely nähdään osana kestävästä liikkumisesta kokonaisuuden suunnittelua. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on myös Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista. HKL onkin varautunut toteuttamaan sähkölatausinvestointeja HSL:n kanssa sovittavalla tavalla.

4) ”Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävästä joukkoliikenteen ekosysteemiä.”

HSL:n tavoite luoda seudulle toimivaa joukkoliikenteen ekosysteemiä tehokkaasti ja kilpailuneutraalisti on kannatettava. Ekosysteemi sisältää eri toimijoiden tuottamia joukkoliikenteen taustajärjestelmiä, liikkumispalveluja ja fyysisiä toimintaympäristöjä. Konkreettisia ja kriittisiä kehit-

tämiskohteita ovat esimerkiksi joukkoliikenteen varikot, merkittävät vaihtopaikat ja sähköbussien latausinfra.

HSL:n strategiasuunnitelmassa nostetaan erityisesti esiin kaluston ja varikoiden omistuksen ja hallinnan keskitetyt linjaukset. HKL:n näkee, että näillä linjauksilla voidaan merkittävästi vaikuttaa joukkoliikenteen luotettavuuteen ja kokonaiskustannustasoon erityisesti kaupunkiraide-liikenteessä. Lisäksi strategiasuunnitelmassa esiin nostettu kalusto- ja varikkoyhtiöasia on keskeinen myös kaupunkikehitysnäkökulmasta. Koska tehtävillä infran ja kaluston hallinnan linjauksilla on laajat sekä pitkäaikaiset vaikutukset liikennöintiin sekä kaupunkikehitykseen, tulee nämä tehdä infran omistajakaupunkien strategisen tason keskustelujen pohjalta ja hankkeita tulee suunnitella pitkäjänteisesti ja koordinoidusti yhteistyössä jäsenkuntien kanssa hyödyntäen osapuolten olemassa olevaa osaamista.

HKL:n näkemyksen mukaan pääkaupunkiseudun olisi edullista tavoitella synergia- ja mittakaavaetua varikko- ja kaluston omistuksen järjestelyissä. Erityisesti kaupunkiraideliikenteen hoidossa liikennöinnin, kaluston ja varikoiden yhteisen hallinnan tuottamien ns. vertikaalisten synergiahyötyjen suuruudesta on tehty useita asiantuntijaselvityksiä, joissa nykyisen kokonaisvaltaisen mallin synergiaedut ovat mittavia. On vahvasti yhteiskunnan edun mukaista, että varikkoja ja kalustoa hallitaan ja kehitetään yhtenä kokonaisuutena.

HKL:llä on jo nykyisin ainutlaatuinen osaamiskeskittymä kaupunkiraide-liikenteen varikoiden ja kaluston elinkaaren hallintaan ja kehittämiseen liittyvissä asioissa. HKL rakennuttaa seuraavien seitsemän vuoden aikana Helsingin kaupungin alueelle neljä raitiovaunuvarikkoa. Lisäksi se on toteuttanut tai toteuttaa raitiovaunu- ja pikaraitiovaunuhankintoja yhteensä yli 200 milj. euron arvosta samana ajankohtana. Helsingin sisällä HKL toimii siis jo esitetyn kaltaisena keskitettynä varikko- ja kalusto-organisaationa. Vuosien 2019-2020 aikana yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa toteutettujen selvitysten perusteella HKL:n osaamisen pohjalta olisi mahdollista rakentaa uusi infran, varikoiden ja kaluston hallintaan laajempi pääkaupunkitasoinen toimija. Esimerkiksi suunniteltu Vantaan raitiotie sisältää noin 20 vaunua ja yhden varikon. Tämän omaisuuden hallinta olisi ilman merkittäviä järjestelyjä mahdollista toteuttaa jo nyt osana HKL:n muuta toimintaa.

Erityisesti kaupunkiraideliikenteen hoidossa liikennöinnin, kaluston ja varikoiden yhteisen hallinnan tuottamien ns. vertikaalisten synergiahyötyjen suuruudesta on jo Raide-Jokerin hankinnan valmistelujen yhteydessä tehty asiantuntijaselvityksiä, joissa nykyisen kokonaisvaltaisen mallin synergiaedut ovat mittavia. On vahvasti yhteiskunnan edun mu-

kaista, että varikkoja ja kalustoa hallitaan ja kehitetään yhtenä kokonaisuutena.

Esimerkiksi Raide-Jokerin kalusto on suunniteltu yhteiskäyttöiseksi kantakaupungin ratikan ja uusien pikaraitioteiden kaluston kanssa, jolloin mm. varakaluston määrää voidaan optimoida kokonaisuutena. Myös kunnossapidon synergiaedut ja varaosahankinnat tukevat yhtenäistä kalustohallintaa. Raide-Jokerin varikon toteutuksessa on myös lähdetty ratkaisusta, jossa Raide-Jokerin kaluston korjaamotoiminta tukeutuu kantakaupungin raitiovaunukorjaamoon. Mikäli asiantuntijaselvitysten perusteella ei ole löydettävissä yhteiskunnalle menetettäviä synergiaetuja suurempaa korvaavaa etua, jonka johdosta olisi yhteiskunnalle eduksi, että omaisuuden hallintaa jaettaisiin, ei pilkkovaa ratkaisua mielestämme tule tehdä.

5) ”Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin.”

HKL näkee asiakaslähtöisyyden, asiakaspalvelun ja uusien palvelujen kehittämisen keskeisenä joukkoliikenteen suosiota kasvattavana tekijänä. Panostukset digitaalisiin palveluihin sujuvoittavat liikennettä ja vastaavat asiakkaiden kysyntään.

Tiedolla on olennainen merkitys päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä. Matkustamisen ja liikenteen toteutumisen seurannasta kertyvän datan analysointi antaa hyvät lähtökohdat joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen. HKL vastaa Helsingin kaupungin autojen sekä polkupyörien liityntäpysäköinnistä ja panostaa näihin merkittävästi tulevina vuosina. Turvallisen liityntäpysäköinnin on tunnistettu olevan yksi keskeisimpiä pyöräilyn edistämiskeinoja. Lisäksi liityntäpysäköintialueille on mahdollista kehittää matkustajia palvelevia lisäpalveluita. Liityntäpysäköinnin kehittämisalueiden tunnistamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi yhteistyö HSL:n ja kaupunkien välillä edellyttää kattavaa tilannekuvaa asiakkaiden tarpeista. Sen muodostamiseksi Helsingin ja HSL:n on hyvä tiivistää entisestään tutkimustoiminnan yhteistyötä.

Metron kapasiteetin nostaminen on keskeisiä HKL:n ja HSL:n yhteisiä tavoitteita. Tässä reaaliaikaisten matkustajamäärätietojen hyödyntäminen matkustajien informoimiseen on yksi keinovalikoimista. Reaaliaikaiseen tietoon perustuen matkustajia voitaisiin ohjata junissa ja asemilla täyttämään vaunuja tasaisemmin ja siten parantaa kapasiteetin käyttöä.

Tiedon avaaminen tuo läpinäkyvyyttä julkishallinnon toimintaan. Kun kerätty tieto on saatavilla avoimen rajapinnan kautta, sitä voivat hyödyntää myös muut kuin tiedon tuottajaorganisaatio.

6) ”Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen”

HSL:n omalle toiminnalleen asettamat tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Kun tavoitteena on jatkuva joukkoliikenteen houkuttelevuuden sekä taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen, seurannan avulla pystytään arvioimaan toiminnan onnistuneisuutta ja tehtyjen muutosten vaikuttavuutta.

HKL:llä on käynnissä HKL:n strategiaan pohjautuva operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma. Tavoitteena on parantaa HKL:n tuottavuutta huomattavasti. Tuottavuutta seurataan erilaisilla mittareilla, jotka on sidottu HKL:n tuottamiin suoritteisiin. Myös HSL:n olisi hyvä asettaa selkeitä tuottavuustavoitteita, asettaa ja julkaista tavoitteita tukevat selkeät, suorat taloudellisen tuottavuuden mittarit (paikka-km ja matkustajamäärien suhteessa kuten esimerkiksi eur/tuotettu paikka-km, eur/matka, hallinnon kulut, henkilöstökulut, investointien kannattavuus jne.). Kustannustehokkuuden tunnuslukuja tulisi esittää ja seurata kulkumuodoittain ja liikennesektoreittain, jotta vertailtavuus ja yhteisten tavoitteiden vaikuttavuus paranisi entisestään. Mittarit kiinnittäisivät hyvin huomiota HSL toiminnan tuottavuustavoitteisiin ja vaikuttavuuden kehitykseen pitkällä aikajänteellä. Myös strategiset painopisteet on perusteltua sitoa tämän hetkiseen tilanteeseen lukujen osalta.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia. Helsinkiä koskevat bussiliikenteen lähivuosien linjastomuutokset ovat vaikutukseltaan kustannusneutraaleja.

Joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen tulee olla keskeinen tavoite hetkellisestä kysynnän vähenemisestä huolimatta, eikä HKL näe perusteltuna toimenpiteenä tasapainottaa HSL:n taloutta joukkoliikenteen palvelutasoa heikentämällä. Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti sekä pandemiatilanteen edetessä että sen jälkeen myös pidemmällä aikavälillä, jotta pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa.

Käsittely

Päätösehdotuksen viimeinen kappale muutettiin johtokunnan yksimielisellä päätöksellä muotoon:

”Joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen tulee olla keskeinen tavoite hetkellisestä kysynnän vähenemisestä huolimatta, eikä

21.08.2020

HKL näe perusteltuna toimenpiteenä tasapainottaa HSL:n taloutta joukkoliikenteen palvelutasoa heikentämällä. Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti sekä pandemiatilanteen edetessä että sen jälkeen myös pidemmällä aikavälillä, jotta pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa".

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310 35920
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2020
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 11.8.2020 mennessä. Lausuntoa on pyydetty myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Yleistä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taloussuunnitelmaehdotuksesta 2021 - 2023 ja siihen liittyen strategiasuunnitelmasta, liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista, kuntaosuuksien tasosta, lippu- ja lotavoitteista TTS-kaudella, tarkastusmaksun korottamisesta ja kunta-kohtaisen ali-/ylijiäämän käytöstä suunnitelmakaudella.

21.08.2020

HSL pyytää jäsenkuntiaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Koronapandemian ja sen seurausten aiheuttamien lipputulojen menetykset tuovat haasteita HSL:n ja sen jäsenkuntien taloudelle tulevana TTS-vuosina. Kunnilta pyydetään kannanottoa seuraaviin keinoihin kestävän talouden varmistamiseksi:

- Miten kunta suhtautuu siihen, että koronapandemiasta johtuvat lipputulomenetykset katetaan väliaikaisesti pääosin korotetuilla kuntaosuuksilla ja subventiotasolla?
- Mikä on kunnan näkökulmasta hyväksyttävä kuntaosuuden taso (euromääräisesti tai keskimääräinen subventiotaso HSL-tasolla)?
- Kannattaako kunta ajatusta, että vuodelta 2020 todennäköisesti kertyvä alijäämä katetaan kuntalain mukaisesti seuraavan kolmen TTS-vuoden aikana?
- Miten kunta suhtautuu matkalippujen hintojen korotuksiin?
- Mikä on kunnan näkemys liikenteen palvelutason muutoksiin yleisesti ottaen ja oman kunnan alueella?
- Mitä muita keinoja kunta näkee mahdolliseksi kestävän talouden varmistamiseksi?

2) Alustavassa TTS-suunnitelmassa on HSL:lle määritelty yhteensä kuusi (5+1) keskeistä toiminnallista tavoitetta. Kunnilta pyydetään näkemystä tavoitteista sekä niiden saavuttamiseksi asetetuista toimenpiteistä ja niiden seurannasta.

3) Alustavassa TTS-suunnitelmassa ehdotetaan tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 eurosta 100 euroon. Kunnilta pyydetään näkemystä asiasta.

HSL:n strategiasuunnitelma 2018-2021

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n perustehtävä on strategian mukaan tarjota houkutteleva ja tehokas joukkoliikenne sekä kehittää yhteistyössä toimivaa liikkumisen kokonaisuutta. HSL:n visio on ”Kestävällä liikkumisella sujuva arki ja maailman toimivin kaupunkiseutu”.

Strategiassa viisi painopistettä ovat: erinomainen asiakaskokemus, tehokas runkoverkko, ennakointi ja uudistuminen, aktiivinen yhteistyö sekä kestävä talous. HSL:n keskeiset toiminta- ja taloussuunnitelmakauden strategiset tavoitteet ovat:

1. Kehitämme runkoverkkoihin perustuvaa joukkoliikennettä ottaen huomioon asiakkaiden liikkumistarpeet,

21.08.2020

2. Selkeytämme hinnoittelua ja sujuvoitamme palveluitamme helpottaaksemme asiakkaidemme matkantekoa,
3. Kasvatamme kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuutta ja vaikuttamme kestävästä liikennepolitiikkaan,
4. Olemme mukana luomassa toimivaa ja kestävästä joukkoliikenteen ekosysteemiä ja
5. Keräämme ja hyödynnämme matkustustietoa monipuolisesti, jotta palvelisimme asiakkaitamme entistä paremmin.

Kuudes, sisäisen toiminnan tavoite ”Oman toimintamme sisäisen laadun varmistaminen” tukee varsinaisten toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista ja keskittyy kestävästä talouden, osaamisen ja tehokkuuden varmistamiseen sekä toiminnan seurantaan ja jatkuvaan kehittämiseen.

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa koronapandemian tilanteessa on erittäin vaikeaa. Koronaviruspandemian kesto on merkittävin epävarmuustekijä, jonka vuoksi niin matkustajamäärien kuin lipputulokertymien ennustaminen on lähes mahdotonta. Sen vuoksi nyt lausunnoille lähetettävä alustava toiminta- ja taloussuunnitelma kuvaa kolme erilaista ennustetta vuoden 2021 Helsingin seudun joukkoliikennenäkömistä. Kaikissa ennusteissa on lähdetty siitä, että käynnissä olevan pandemian vaikutukset näkyvät myös vuonna 2021. Matkustusmääriä voivat vähentää esim. terveysviranomaisten suositukset, yleinen talouden ja työllisyyden heikentyminen, etätyön lisääntyminen tai muu ihmisten matkustuskäyttäytymisen muutos.

Valtion toimivaltaisille viranomaisille lisätalousarviossa kesäkuussa 2020 esitettyä yhteensä 100 milj. euron ylimääräistä valtion tukea ei ole vielä voitu ottaa huomioon laskelmissa. Tuki jaetaan luultavimmin Traficomien hakemusmenettelyn kautta myöhemmin kesällä/syksyllä 2020. Tuen jakautumisesta toimivaltaisten viranomaisten kesken ei ole vielä tässä vaiheessa tietoa.

HSL:n toimintamenojen on vuonna 2021 arvioitu olevan yhteensä 735,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2020 toteutumaennusteesta 8,0 milj. euroa (+ 1,1 %). Vuonna 2022 toimintamenojen arvioidaan olevan 755,9 milj. euroa ja vuonna 2023 822,8 milj. euroa.

Joukkoliikenteen operointikustannukset vuonna 2021 ovat 524,3 milj. euroa, mikä muodostaa 71,3 % HSL:n toimintamenoista. Liikennemuodoittain kustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 328,2 milj. euroa (62,6 %), junaliikenteen 89,8 milj. euroa (17,1 %), raitioliikenne 57,4 milj. euroa (10,9 %), metrolinjat 44,4 milj. euroa (8,5 %) ja laut-

taliikenne 4,5 milj. euroa (0,9 %). HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettavakäyttökorvaus vuonna 2021 on 140,8 milj. euroa. Tästä metron osuus on 97,5 milj. euroa. Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä.

Vuoden 2021 talousarviovalmistelu on lähtenyt kolmesta eri skenaariorista, jossa lipputulojen arvioidaan jäävän 10, 20 tai 30 prosenttia pienemmiksi vuoden 2019 tasosta.

Skenaario 1 (-10%): ”Joukkoliikenteen matkustus palaa lähes ennalleen, etätyö ja muut kulkutavat korvaavat hieman joukkoliikennematkustusta”.

Skenaario 2 (-20%): ”Koronakriisin johdosta ihmisten etätyö- ja liikkumiskäyttäytyminen on muuttunut selvästi”. Skenaariorissa ollaan selvästi aiempaa enemmän etätyössä tai työmatkat jäävät tekemättä työttömyyden tai lomautusten vuoksi. Siirtymää yksilöllisiin kulkutapoihin (pyöräily, henkilöautot) on niin ikään tapahtunut.

Skenaario 3 (-30%): ”Epidemia ja rajoitukset jatkuvat, liikkumisen määrä ja kulkutavat ovat muuttuneet merkittävästi”. Skenaariorissa koronaepidemia jatkuu erilaisine yhteiskunnan rajoituksineen. Etätyössä ollaan merkittävästi aiempaa enemmän tai työmatkat jäävät tekemättä työttömyyden tai lomautusten vuoksi. Siirtymää yksilöllisiin kulkutapoihin (pyöräily, henkilöautot) on niin ikään tapahtunut paljon.

Skenarioita tarkennetaan syksyllä 2020 ja silloin huomioidaan kesän aikana tapahtunut yleinen kehitys sekä matkustuksen palautuminen pandemiavaiheen/-vaiheiden jälkeen ja kulkumuotojen väliset erot matkustusmuutoksissa.

HSL:n toimintatulot vuonna 2021 ovat yhteensä 768,7 milj. euroa. Talousarviossa esitetyt lipputulot eivät sisällä hintojen korotusesityksiä. Seuraavassa taulukossa on esitetty Helsingin osuudet arvioiduista lipputuloista eri matkustajamääräskenaariorilla ja vastaavat kuntaosuudet sekä subventioaste.

Tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon vuonna 2021. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 5,0 milj. euroa, joista kirjataan luottotappiota yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Tarkastusmaksutuotot on laskettu taloussuunnitelmassa voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina. Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan 33,7 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosikate rahoituserien jälkeen on 33,6 milj. euroa ylijäämäinen, joka riittää kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat 18,9 milj. euroa vuonna 2021. Tilikauden ylijäämäksi arvioi-

daan 14,7 milj. euroa ja sillä katetaan edellisvuodelta kertynyttä alijäämää.

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

HSL:n tilaama lähijunaliikenne siirtyy kilpailutettuun sopimukseen kesäkuussa 2021. Järvenpään kaupunki liittyy HSL:n jäseneksi 1.1.2022 lähtien.

Merkittävimmät liikenteen palvelusomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Koronakriisin taloudellisten vaikutusten vuoksi kaikkien liikennemuotojen osalta toteutetaan sopeutustoimia syysliikenteen alkaessa 2020. Säästöjä on pyritty kohdistamaan vähäisen kysynnän ajankohtiin varhaiseen aamuun sekä iltoihin, mutta myös ruuhka-ajan liikennöintiä on vähennetty siellä, missä se on matkustajakapasiteetin puolesta mahdollista. Sopeutustoimet ovat voimassa koko suunnitelmakauden 2021-2023. Joitakin palvelusoa parantavia ja liikennetarjontaa lisääviä suunnitelmia ei toteuteta.

Vuonna 2021

- Raitioliikenteessä jatketaan linjan 6 reitti Hietalahdesta Eiranrantaan ja linjan 9 reittiä Atlantinkadun kautta Saukonpaadesta Länsiterminaaliin.
- Bussiliikenteessä toteutetaan Helsingin poikittaisliikenteen kehittämissuunnitelmassa ja Haagan linjastosuunnitelmassa esitetyt linjastomuutokset syysliikenteen alkaessa. Samoin toteutetaan Lahdenväylän linjastosuunnitelman mukaiset muutokset 700-sarjan seutulijnjoille siten, että osa nykyisin Hämeentietä keskustaan kulkevasta linjoista ohjataan Hermannin rantatien kautta Kalasatamaan.

Vuonna 2022

- Helsingin ja Järvenpään välisen junaliikenteen tarjontaa arkisin päiväliikenteessä ja lauantaisin parannetaan syysliikenteen alusta. Vuoroväliä tihennetään siten, että Järvenpäästä palvelevilla junilla olisi noin 15 minuutin vuorovälit nykyisen 30 minuutin vuorovälin sijaan.
- Raitioliikenteessä varaudutaan jatkamaan linjan 7 reittiä Pasilasta Meilahteen uudelle Rosina Heikelin puiston kääntöpaikalle ja linjan 9 reittiä Pasilasta Ilmalan torille. Lisäksi linjojen 8 ja 9 reittejä jatketaan Länsiterminaalilta Bunkkerin edustalla olevalle uudelle kääntöpaikalle.
- Bussiliikenteessä toteutetaan Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelmien mukaiset muutokset syysliikenteen alusta.

21.08.2020

Suunnitelmien mukaisesti perustetaan uudet runkolinjat 300, 400, 520 ja 530.

Vuonna 2023

- Metroliikenteessä varaudutaan metroradan Kivenlahden jatkeen avautumiseen, tällöin nykyisin Matinkylään päättyvät junat jatketaan Kivenlahteen.
- Raitioliikenteessä varaudutaan linjan 6 reitin jatkamiseen Eiranrannasta Hernesaareen ja linjan 7 reitin jatkamiseen Jätkäsaarella osuudella Länsi-terminaalilta Melkinlaituriin.
- Bussiliikenteessä Kivenlahden metron valmistuminen vaikuttaa olennaisesti länsimetron vaikutusalueen bussilinjastoon.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310 35920
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 16.6.2020
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 135

HKL:n hallinnoimien Länsimetron metroasemien ja metrojunien siivouspalvelun toinen optiokausi

HEL 2016-006449 T 02 08 02 00

Päätös

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan HKL:n hallinnoimien länsimetron metroasemien (Helsingissä Lauttasaari, Koivusaari ja Espoossa Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut Palmia Oy:ltä toiselle optiokaudelle 10.1.2021 – 9.1.2022 yhteensä enintään 830.480,43 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Kokonaissumma perustuu Palmia Oy:n antamaan tarjoukseen optiokaudesta, jossa on lisätty hieman siivoustaajuutta kaikkien asemien teknisten tilojen osalta ja huomioitu sopimuskauden aikana tulleet tilamuutokset.

Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Antti Vigelius

Lisätiedot

Satu Rämö, Suunnittelija, puhelin: 310 22718
satu.ramo(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Suunnittelija
Tekninen isännöitsijä
Hankinta-asiantuntija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti tarjouskilpailun (15H/16, 11.4.2016) metroasemien ja metrojunien siivouspalvelusta.

Hankinnan kohteena oli HKL:n hallinnoimien metroasemien (Lauttasaari, Koivusaari, Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut. Tarjouspyynnön mukaan HKL voi jatkaa sopimusta kahdella optiovuodella vuosi kerrallaan niin, että HKL päättää option käyttämisestä kuusi (6) kuukautta ennen optiokausien alkua.

Toisen optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska nykyisen toimittajan palvelutaso on ollut sopimuksen mukaista ja yhteistyö menestyksekkästä.

Uuden sopimuksen kilpailutus aloitetaan talvella 2020/2021.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunta päätti 9.6.2016 (119 §) oikeuttaa liikennelaitoksen tilaamaan HKL:n hallinnoimien metroasemakiinteistöjen Helsingissä (Lauttasaari, Koivusaari) ja Espoossa (Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut Palmia Oy:ltä 12.8.2016 - 31.10.2018 väliseksi ajaksi yhteensä enintään 1.709.174,25 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Toimitusjohtaja päätti 30.1.2017 (16 §) hyväksyä HKL:n ja Palmia Oy:n välisen hankintasopimuksen (4600004693) mukaisen sopimuskauden muutoksen siten, että HKL:n hallinnoimien metroasemien ja metrojunien siivouspalvelu alkaa, kun matkustajaliikennöinti voidaan aloittaa länsimetron asemilla ja sopimuskausi päättyy, kun matkustajaliikennöinnin alkamisesta on kulunut 810 päivää (2 vuotta, 2 kuukautta, 2 viikkoa ja 5 päivää).

Johtokunta päätti 22.8.2019 (142 §) oikeuttaa HKL:n tilaamaan HKL:n hallinnoimien länsimetron metroasemien (Helsingissä Lauttasaari, Koivusaari ja Espoossa Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut Palmia Oy:ltä ensimmäiselle optiokaudelle 10.1.2020 – 9.1.2021 yhteensä enintään 746.676,48 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

21.08.2020

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 3.286.331,16 euroa (alv 0 %) varsinaiselta sopimuskaudelta ja optiokausilta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, Suunnittelija, puhelin: 310 22718
satu.ramo(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Suunnittelija
Tekninen isännöitsijä
Hankinta-asiantuntija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 142

HEL 2016-006449 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa Liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan HKL:n hallinnoimien länsimetron metroasemien (Helsingissä Lauttasaari, Koivusaari ja Espoossa Keilaniemi, Aaltoyliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut Palmia Oy:ltä ensimmäiselle optiokaudelle 10.1.2020 – 9.1.2021 yhteensä enintään 746.676,48 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Kokonaissumma perustuu Palmia Oy:n antamaan tarjoukseen optiokaudesta, jossa on huomioitu nykyisen sopimuskauden aikana tulleet uudet ohjeistukset työturvallisuuden parantamiseksi laiturialueen turva-

21.08.2020

alueella työskenneltäessä ja lisätty siivoustaajuutta Keilaniemen ja Aalto-yliopiston teknisissä tiloissa.

Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

05.04.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, suunnittelija, puhelin: 310 22718

satu.ramo(a)hel.fi

Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879

eeva.lindroos(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 09.06.2016 § 119

HEL 2016-006449 T 02 08 02 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen hankkimaan HKL:n hallinnoimien metroasemakiinteistöjen Helsingissä (Lauttasaari, Koivusaari) ja Espoossa (Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) ja metrojunien siivouspalvelut Palmia Oy:ltä 12.8.2016 - 31.10.2018 väliseksi ajaksi yhteensä enintään 1.709.174,25 euron arvonlisäverottomaan kokonais hintaan.

Kustannukset jakautuvat Helsingin ja Espoon välillä seuraavasti:

- Helsinki (Lauttasaari ja Koivusaari) 374.321,25 euroa alv 0 %
- Espoo (Keilaniemi, Aalto-yliopisto, Tapiola, Urheilupuisto, Niittykumpu ja Matinkylä) 1.334.853,00 euroa alv 0 %.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa käyttämään kaksi (2) optiokautta, vuosi kerrallaan niin, että liikennelaitos päättää option käyttämisestä kuusi (6) kuukautta ennen sopimuskauden ja ensimmäisen optiovuoden päättymistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Mari Hyvärinen, siivoustyönvalvoja, puhelin: 310 35797

§ 136

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 27.5.2020

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kvsto 10.6.2020 § 153, asia/6

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen
HEL 2020-004094 T 00 00 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kvsto 17.6.2020 § 169, asia/6

Vuoden 2019 arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen käsitte-
ly sekä vastuuvapaus vuodelta 2019
HEL 2019-004956 T 00 03 00

Kvsto 17.6.2020 § 170, asia/7

Helsingin kaupungin vuoden 2019 tilinpäätöksen hyväksyminen
HEL 2020-001859 T 02 02 01

Kvsto 17.6.2020 § 173, asia/10

21.08.2020

Kruunusiltojen linjaston raitiovaunukaluston hankesuunnitelma
HEL 2020-004987 T 08 00 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 8.6.2020 § 345, asia/5

V 17.6.2020, Kruunusiltojen linjaston raitiovaunukaluston hankesuunnitelma
HEL 2020-004987 T 08 00 02

Khs 8.6.2020 § 355, asia/15

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 23:

===

liikenneliikelaitos 4.6.2020

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 15.6.2020 § 361, asia/6

Yhtiön perustaminen Tapanilan Fallkullan alueen pysäköinnin järjestämiseksi

HEL 2020-006885 T 00 00 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 22.6.2020 § 394, asia/20

Polkupyörien liityntäpysäköinnin siirtäminen ja keskittäminen Helsingin kaupungin liikenneliikelaitokselle

HEL 2019-011687 T 08 00 04

Khs 22.6.2020 § 396, asia/22

Mellunmäen metroaseman laiturikatoksen ja metrolaiturin perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2020-006928 T 10 06 00

Khs 22.6.2020 § 405, asia/31

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

21.08.2020

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 25.

===

liikenneliikelaitos 16.6.2020

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Konsernijaosto (Koja)

Koja 15.6.2020

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Elinkeinojaosto (Elja)

Elja 8.6.2020

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Elja 22.6.2020

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2020

Asia/21

§ 137

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 23-31/2020, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

2020	§
Toimitusjohtaja	89 - 105
Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki, yksikön johtaja	
Talous ja toiminnanohjaus, yksikön johtaja	5 - 7
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	61 - 89
Kunnossapito, yksikön johtaja	28 - 30
Liikennöinti, yksikön johtaja	

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.08.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 117, 118, 119, 120, 121, 134, 136 ja 137 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130 ja 132 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

21.08.2020

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 128, 133 ja 135 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinta-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

21.08.2020

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisu vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

21.08.2020

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

21.08.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

21.08.2020

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2050 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4100 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6140 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

21.08.2020

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 131 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

21.08.2020

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

OHJEET KUNTALAIN MUKAISEN OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

21.08.2020

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava muutoksenhakijan nimi ja kotikunta. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edus-

21.08.2020

---

tajansa tai asiamies, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehen allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin muutoksenhakija haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

21.08.2020

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Anu Suoranta
puheenjohtaja

Jukka Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jessica Karhu

Perttu Hillman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.08.2020.